

Protokół nr 125/2017
z posiedzenia Zarządu Powiatu Lęborskiego
w dniu 08.03.2017 r.

W posiedzeniu uczestniczyli:

1. Teresa Ossowska-Szara - Starosta Lęborski,
2. Elżbieta Godderis - Wicestarosta Lęborski,
3. Adam Nowak - członek Zarządu Powiatu,
4. Jarosław Pruski - członek Zarządu Powiatu,
5. Krzysztof Pruszek - członek Zarządu Powiatu,
6. Grażyna Janik - Skarbnik Powiatu,
7. Krzysztof Król - Sekretarz Powiatu,
8. Aleksandra Łyczak - radca prawny.

Pani Teresa Ossowska-Szara, Starosta Lęborski powitała zebranych. Na podstawie listy obecności stwierdziła kworum oraz przedstawiła następujący porządek posiedzenia:

1. Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku za 2016 rok.
2. Projekt uchwały Rady Powiatu Lęborskiego w sprawie ustalenia zadań i wysokości środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych do realizacji w 2017 roku.
3. Projekt uchwały Zarządu Powiatu Lęborskiego w sprawie przyjęcia Regulaminu zwrotu kosztów dojazdu uczestników projektu "Aktywizacja zawodowa mieszkańców powiatu lęborskiego" współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.
4. Wniosek firmy Inżynieria Drogowa Tomasz Gałka w imieniu Gminy Miasto Lębork o wydanie opinii niezbędnej do wniosku o wydanie zezwolenia na realizację inwestycji drogowej dotyczącej budowy miejsc postojowych na ul. Czołgistów w Lęborku.
5. Wniosek Biura Projektów HIGHWAY Sp. z o.o. w imieniu Gminy Nowa Wieś Lęborska o wydanie opinii dla zadania pn. "Przebudowa drogi gminnej ul. Mostowej oraz części ulicy Os. XXX-lecia PRL z drogami dojazdowymi do zabudowy jednorodzinnej w Nowej Wsi Lęborskiej wraz z budową infrastruktury".
6. Wniosek AMW Biura Projektów w imieniu Gminy Miasto Lębork o zaopiniowanie projektu budowy ronda na skrzyżowaniu ulic Al. Wolności i Kossaka w Lęborku.
7. Postępowanie administracyjne wszczęte z urzędu w sprawie przekroczenia warunków określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku dla drogi powiatowej nr 1329G w linii zabudowy przy ul. Gdańskiej w Lęborku i dróg gminnych P2 - Aleja Wolności 31 przy Zespole Szkół nr 3 i nr 1329G - ul. I Armii Wojska Polskiego 10 przy Gimnazjum nr 1.
8. Wniosek Zarządu Dróg Wojewódzkich w Gdańsku dotyczący zrzeczenia się odszkodowania przez Powiat Lęborski za grunty stanowiące własność Powiatu Lęborskiego zajęte pod drogę wojewódzką, w związku z realizacją inwestycji drogowej pn. Budowa i rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 214 na odcinku Łeba – Białogarda wraz z budową obwodnicy w m. Wicko oraz projekt uchwały Zarządu Powiatu Lęborskiego w tej sprawie.

9. Sprawy różne.

10. Przyjęcie protokołu z posiedzenia Zarządu Powiatu Lęborskiego nr 124/2017 z dnia 01.03.2017 r.

11. Zamknięcie posiedzenia.

Ad 1)

Pani Bogusława Lis-Zielińska, zastępca kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie przedstawiła sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku za 2016 rok.

Zarząd przyjął przedmiotowe sprawozdanie stanowiące załącznik nr 1 do niniejszego protokołu, nie wnosząc do niego uwag i skierował pod obrady Rady Powiatu Lęborskiego.

/5 głosów za/

Ad 2)

Pani Bogusława Lis-Zielińska, zastępca kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie przedstawiła projekt uchwały Rady Powiatu Lęborskiego w sprawie ustalenia zadań i wysokości środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych do realizacji w 2017 roku.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych pismem z dnia 07 lutego 2017 roku na podstawie § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 roku w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym, przekazał informację dotyczącą wysokości środków finansowych z przeznaczeniem na zadania na rzecz osób niepełnosprawnych do realizacji w 2017 roku należące do kompetencji samorządów powiatowych wynikające z art. 35 a i 36 ww. ustawy, na łączną kwotę 1 162 034 zł. Proponowany w projekcie uchwały Rady Powiatu Lęborskiego w sprawie określenia zadań i wysokości środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do realizacji w 2017 roku, podział środków dokonany został między innymi w oparciu o analizę potrzeb osób niepełnosprawnych – mieszkańców Powiatu Lęborskiego, biorąc pod uwagę zapotrzebowania na poszczególne zadania w latach ubiegłych jak również złożone w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku wnioski do realizacji w bieżącym roku.

Zaproponowany podział środków finansowych PFRON uzyskał pozytywną opinię Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych na posiedzeniu w dniu 23 lutego bieżącego roku.

Zadania i wysokość środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych do realizacji w 2017 roku stanowią załącznik nr 2 do niniejszego protokołu.

Zarząd przyjął projekt uchwały w sprawie ustalenia zadań i wysokości środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych do realizacji w 2017 roku i przekazał do Biura Rady Powiatu Lęborskiego.

/5 głosów za/

Ad 3)

Pani Katarzyna Dampc, kierownik Referatu Programów Pomocowych przedstawiła projekt uchwały Zarządu Powiatu Lęborskiego w sprawie przyjęcia Regulaminu zwrotu kosztów dojazdu uczestników projektu "Aktywizacja zawodowa mieszkańców powiatu lęborskiego" współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Uchwalenie Regulaminu zwrotu kosztów dojazdu uczestników projektu pn. „Aktywizacja zawodowa mieszkańców powiatu lęborskiego” jest niezbędne do realizacji ww. projektu. Regulamin określa zasady korzystania ze zwrotów kosztów dojazdów dla uczestników projektu w związku z ich udziałem w projekcie „Aktywizacja zawodowa mieszkańców powiatu lęborskiego”.

Beneficjentem projektu „Aktywizacja zawodowa mieszkańców powiatu lęborskiego” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego jest Powiat Lęborski, natomiast realizatorem Starostwo Powiatowe w Lęborku. Realizacja projektu przypada na okres wrzesień 2016 r. - październik 2018 r.

Zarząd podjął uchwałę nr 257/2017 w sprawie przyjęcia Regulaminu zwrotu kosztów dojazdu uczestników projektu "Aktywizacja zawodowa mieszkańców powiatu lęborskiego" współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

/5 głosów za/

Ad 4)

Pan Wiesław Krefft, naczelnik Wydziału Budownictwa przedstawił wniosek firmy Inżynieria Drogowa Tomasz Gałka w imieniu Gminy Miasto Lębork o wydanie opinii niezbędnej do wniosku o wydanie zezwolenia na realizację inwestycji drogowej dotyczącej budowy miejsc postojowych na ul. Czolgistów w Lęborku. Poformował, iż wydziały merytoryczne Starostwa Powiatowego w Lęborku nie wniosły uwag.

Zarząd zaopiniował bez uwag realizację inwestycji, której przedmiotem będzie "Budowa miejsc postojowych na ul. Czolgistów w Lęborku".

/5 głosów za/

Ad 5)

Pan Wiesław Krefft, naczelnik Wydziału Budownictwa przedstawił wniosek Biura Projektów HIGHWAY Sp. z o.o. w imieniu Gminy Nowa Wieś Lęborska o wydanie opinii dla zadania pn. "Przebudowa drogi gminnej ul. Mostowej oraz części ulicy Os. XXX-lecia PRL z drogami dojazdowymi do zabudowy jednorodzinnej w Nowej Wsi Lęborskiej wraz z budową infrastruktury". Poformował, iż wydziały merytoryczne Starostwa Powiatowego w Lęborku nie wniosły uwag.

Zarząd zaopiniował bez uwag realizację inwestycji, której przedmiotem będzie "Przebudowa drogi gminnej ul. Mostowej oraz części ulicy Os. XXX-lecia PRL z drogami dojazdowymi do zabudowy jednorodzinnej w Nowej Wsi Lęborskiej wraz z budową infrastruktury".

/5 głosów za/

Ad 6)

Pan Wiesław Krefft, naczelnik Wydziału Budownictwa przedstawił wniosek AMW Biura Projektów w imieniu Gminy Miasto Lębork o zaopiniowanie projektu budowy ronda na skrzyżowaniu ulic Al. Wolności i Kossaka w Lęborku. Poformował, iż wydziały merytoryczne Starostwa Powiatowego w Lęborku nie wniosły uwag.

Zarząd zaopiniował bez uwag realizację inwestycji, której przedmiotem będzie "Budowa ronda na skrzyżowaniu ulic Al. Wolności i Kossaka w Lęborku".

/5 głosów za/

Ad 7)

Pani Violetta Kurkiewicz-Zajączkowska, naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska przedstawiła sprawę dotyczącą postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu w sprawie przekroczenia warunków określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku dla drogi powiatowej nr 1329G w linii zabudowy przy ul. Gdańskiej w Lęborku i dróg gminnych P2 - Aleja Wolności 31 przy Zespole Szkół nr 3 i nr 1329G - ul. I Armii Wojska Polskiego 10 przy Gimnazjum nr 1.

Naczelnik wydziału przekazała, iż należałoby wydać decyzję nakładającą na Zarząd Dróg Powiatowych w Lęborku obowiązek sporządzenia przeglądu ekologicznego dla odcinka drogi powiatowej nr 1329G w linii zabudowy budynku przy ul. Gdańskiej 80 w Lęborku, w związku z prowadzonym przez Starostę Lęborskiego postępowaniem administracyjnym dot. przekroczenia warunków określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. O przekroczeniach Starostę Lęborskiego poinformował Pomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska pismem z dnia 21.11.2016 r. (data wpływu 22.11.2016 r.). Prowadzone w dniach 29-30.04.2015 r. pomiary hałasu komunikacyjnego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wykazały przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w przypadku wskaźników krótkookresowych zarówno w porze nocnej jak i dla pory dnia. Wartość równoważnego poziomu dźwięku wyniosła 67,3 dB w porze dziennej (norma 65 dB) i 59,7 dB w porze nocnej (norma 56 dB). Mając na uwadze wyniki ww. pomiarów Pomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska wnioskował do Starosty Lęborskiego o podjęcie stosownych działań w przedmiotowej sprawie w oparciu o zapis art. 362 ustawy Prawo ochrony środowiska.

Ponadto należy również wydać decyzję zobowiązującą Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej w Lęborku do sporządzenia i przedłożenia przeglądu ekologicznego dla odcinka drogi gminnej P2 – Aleja Wolności 31 przy Zespole Szkół nr 3 i drogi gminnej nr 1329G – ul. I Armii Wojska Polskiego 10 przy Gimnazjum nr 1 w związku z prowadzonym przez Starostę Lęborskiego postępowaniem administracyjnym dotyczącym przekroczenia warunków określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. O przekroczeniach Starostę Lęborskiego poinformował Burmistrz Miasta Lęborka pismem z dnia 30.11.2016 r. (data wpływu 01.12.2016 r.), w którym przekazano na mocy art. 65 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego pismo Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska z dnia 21.11.2016 r. Starosta Lęborski został poinformowany, że prowadzone w maju 2015 r. pomiary hałasu komunikacyjnego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wykazały przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w przypadku wskaźników krótkookresowych zarówno w porze nocnej jak i dla pory dnia. Pomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska wnioskował o podjęcie

stosownych działań w przedmiotowej sprawie w oparciu o zapis art. 362 ustawy Prawo ochrony środowiska.

Zarząd przyjął projekty decyzji bez uwag, którymi nakłada się na Zarząd Dróg Powiatowych w Łęborku i Miejski Zarząd Gospodarki Komunalnej w Łęborku obowiązek sporządzenia przeglądu ekologicznego i przedłożenia go w Starostwie Powiatowym w Łęborku do 31.12.2017 r.

/3 głosy za, 2 osoby nieobecne podczas głosowania - K. Pruszek, J. Pruski/

Ad 8)

Pan Adam Zielke, Geodeta Powiatowy przedstawił wniosek Zarządu Dróg Wojewódzkich w Gdańsku dotyczący zrzeczenia się odszkodowania przez Powiat Łęborski za grunty stanowiące własność Powiatu Łęborskiego zajęte pod drogę wojewódzką, w związku z realizacją inwestycji drogowej pn. Budowa i rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 214 na odcinku Łeba – Białogarda wraz z budową obwodnicy w m. Wicko oraz projekt uchwały Zarządu Powiatu Łęborskiego w tej sprawie.

Geodeta powiatowy poinformował, iż na mocy decyzji Wojewody Pomorskiego z dnia 25 maja 2016 r. nr 1/2016 zezwalającej na realizację inwestycji drogowej nieruchomości stanowiące własność Powiatu Łęborskiego, położone na terenie gminy Wicko: w obrębie Łebieniec - działka nr 327/1 o powierzchni 0.0210 ha oraz w obrębie Żarnowska – działka nr 311/3 o powierzchni 0.0219 ha, stały się własnością Województwa Pomorskiego.

Zgodnie z art. 12 ust. 4f ustawy z dnia 10 kwietnia 2003r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych dotychczasowym właścicielom przysługuje odszkodowanie za utraconą nieruchomość. Jednocześnie na podstawie art. 12 ust. 7 wskazanej wyżej ustawy, jeżeli przemawia za tym interes społeczny lub gospodarczy Skarb Państwa albo jednostka samorządu terytorialnego mogą zrzec się w całości lub w części odszkodowania za nieruchomości, o których mowa w ust. 4, w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

Biorąc powyższe pod uwagę oraz mając na względzie, iż inwestycja polegająca na „Budowie i rozbudowie drogi wojewódzkiej nr 214 na odcinku Łeba – Białogarda wraz z budową obwodnicy w m. Wicko” jest inwestycją celu publicznego i jej strategiczne znaczenie dla gminy Wicko oraz całego powiatu łęborskiego, Zarząd podjął uchwałę nr 258/2017 w sprawie zrzeczenia się odszkodowania za grunt zajęty pod drogę wojewódzką.

/4 głosy za, 1 osoba nieobecna podczas głosowania - K. Pruszek/

Ponadto Zarząd wyraził zgodę, aby wystąpić do Lasów Państwowych Państwowego Gospodarstwa Leśnego z wnioskiem o złożenie oświadczenia o zrzeczeniu się odszkodowania za nieruchomości przejęte z mocy prawa na własność Powiatu Łęborskiego w ramach inwestycji polegającej na „Budowie i rozbudowie drogi wojewódzkiej nr 214 na odcinku Łeba – Białogarda wraz z budową obwodnicy w m. Wicko”.

/4 głosy za, 1 osoba nieobecna podczas głosowania - K. Pruszek/

Ad 9)

Zarząd zobowiązał dyrektora Zarządu Dróg Powiatowych w Łęborku do dostarczenia odpowiedzi do piątku tj. 10.03.2017 r. na wnioski stawiane na posiedzeniach Zarządu w dniu 15.02.2017 r. oraz 08.02.2017 r. dotyczące m.in.:

- zmiany organizacji ruchu na skrzyżowaniu dróg powiatowych (drogi Lębork-Nawcz z drogą Lębork-Popowo) - 08.02.2017 r.
- pogłębienia rowu oraz wycinki drzew na drodze powiatowej Janowice-Janowiczki - 08.02.2017 r.
- ustawienia znaku ograniczenia prędkości na odcinku przed miejscowością Popowo - 15.02.2017 r.

Pan Adam Nowak, członek Zarządu przekazał, iż posiada informację od wójta Gminy Cewice, iż porozumienia w sprawie remontu dróg system 50/50 nie są jeszcze podpisywane.

Starosta dodała, iż w dniu 07.03.2017 r. spotkała się z Wójtem, który nie zgłaszał problemów dotyczących podpisywania ww. porozumień.

Pan Adam Nowak ponownie zaakcentował, aby zgodnie z Jego wnioskiem z dnia 15.02.2017 r. po podpisaniu porozumień pilnie ogłosić postępowania przetargowe i wykonać remonty dróg jeszcze przed wakacjami. W przypadku ewentualnych oszczędności w postępowaniach przetargowych należy niezwłocznie podjąć działania w celu przygotowania dokumentacji przetargowej i rozpoczęcia dalszych prac remontowych po wakacjach.

Pan Jarosław Pruski, członek Zarządu wniósł, aby wystosować stosowne pismo do Zarządu Dróg Wojewódzkich w Gdańsku z prośbą o niezwłoczne podjęcie działań zmierzających do naprawy złego stanu technicznego drogi wojewódzkiej nr 214 na odcinku Rybki-Osowo Lęborskie. Członek Zarządu zwrócił uwagę, iż ww. odcinek drogi od kilku lat ulegał degradacji, co skutkowało powstawaniem coraz większych ubytków zagrażających bezpieczeństwu ruchu drogowego.

Pan Adam Nowak, członek Zarządu poprosił o przekazanie kopii pism, które zostały wysłane do Zarządu Dróg Wojewódzkich w Gdańsku odnośnie remontu drogi na odcinku Rybki-Osowo Lęborskie w okresie ostatnich trzech lat.

Ad 10)

Zarząd przyjął protokół nr 124/2017 z dnia 01.03.2017 r.

/5 głosów za/

Ad 11)

W związku z wyczerpaniem porządku obrad p. Teresa Ossowska-Szara, Starosta Lęborski zamknęła posiedzenie Zarządu.

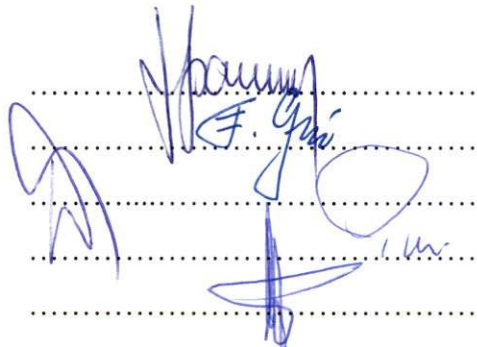
Na powyższym protokół zakończono.

Protokołowała:

Zaneta Płotka

Protokół zatwierdzony przez:

1. Teresa Ossowska-Szara
2. Elżbieta Godderis
3. Adam Nowak
4. Jarosław Pruski
5. Krzysztof Pruszek

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

ul. Czołgistów 5, 84-300 Lębork

tel./fax. 059 8628106

e-mail: pcpr@pcprleborg.pl

www.pcprleborg.pl

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku za 2016 rok

WSTĘP	2
I. PODSTAWA PRAWNA FUNKCJONOWANIA I REALIZACJI ZADAŃ PCPR	2
II. STRUKTURA ORGANIZACYJNA, KADRA, BUDŻET	5
III. PIECZA ZASTĘPCZA - RODZINNA I INSTYTUCJONALNA	8
III.1. Rodzinna piecza zastępcza	9
III.2. Instytucjonalna piecza zastępcza	20
IV. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	26
V. REHABILITACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	28
V.1. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych	31
V.2. Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych	34
V.3. Program PFRON „Aktywny Samorząd”	35
V.4. Program PFRON pn. Program wyrównywania różnic między regionami	38
V.5. Projekt pn. Aktywizacja społeczno - zawodowa mieszkańców powiatu lęborskiego	38
VI. POWIATOWY ZESPÓŁ DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI ...	40
VI.1. Orzekanie niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności	41
VI.2. Legitymacje osób niepełnosprawnych	43
VII.3. Karty parkingowe osób niepełnosprawnych	44
VII. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE I INTERWENCJA KRYZYSOWA	45
VIII. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ	49

WSTĘP

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku za 2016 rok sporządzono na podstawie:

- art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 24 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 930, z późn. zm.), który wskazuje, że: *Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa radzie powiatu coroczne sprawozdanie z działalności centrum oraz przedstawia wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej,*
- art. 182 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 575, z późn. zm.), który wskazuje, że: *Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa zarządowi powiatu coroczne sprawozdanie z działalności powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz przedstawia zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.*

I. Podstawa prawna funkcjonowania i realizacji zadań PCPR

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku zostało powołane na podstawie uchwały Nr III/20/98 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 30 grudnia 1998 r. w sprawie utworzenia Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. Rozpoczęło swoją działalność z dniem 1 stycznia 1999 roku. PCPR jest jednostką organizacyjną powiatu lęborskiego, prowadzoną w formie jednostki budżetowej powiatu, podporządkowaną bezpośrednio Zarządowi Powiatu Lęborskiego. Centrum obejmuje swoim działaniem obszar powiatu lęborskiego.

W 2016 roku zakres działania jednostki regulował statut przyjęty uchwałą Nr IV/18/2015 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 30 stycznia 2015 roku w sprawie nadania statutu Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku oraz regulamin przyjęty uchwałą Zarządu Powiatu Lęborskiego Nr 406/2014 z dnia 17 października 2014 roku w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku wykonuje zadania własne i zlecone na podstawie ustaw i przepisów wykonawczych, a także uchwał Rady Powiatu Lęborskiego i Zarządu Powiatu Lęborskiego. W 2016 roku obowiązywały następujące podstawowe akty prawne regulujące działalność jednostki:

1. ustawa z dnia 24 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 930, z późn. zm.), akty wykonawcze:
 - a) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 roku w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2012 roku, poz. 964),

- b) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 sierpnia 2012 roku w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. z 2012 roku, poz. 954),
 - c) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2012 roku, poz. 823);
2. ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 575, z późn. zm.), akty wykonawcze:
- a) rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 lutego 2016 roku w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 roku, poz. 213),
 - b) obwieszczenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2013 roku w sprawie listy ośrodków adopcyjnych upoważnionych do współpracy z organami centralnymi innych państw lub z licencjonowanymi przez rządy innych państw organizacjami lub ośrodkami adopcyjnymi (M. P. z 2013 roku, poz. 850),
 - c) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 roku, nr 292, poz. 1720),
 - d) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 sierpnia 2015 roku w sprawie wzoru kwestionariusza wywiadu adopcyjnego oraz wzoru karty dziecka, w tym metryki prowadzenia sprawy (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1303),
 - e) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 roku w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 roku, nr 274, poz. 1620),
 - f) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 roku w sprawie wzoru zaświadczenia kwalifikacyjnego (Dz. U. z 2011 roku, nr 272, poz. 1609);
2. ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 2046, z późn. zm.),
- akty wykonawcze:
- a) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 roku w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 roku, poz. 926),

- b) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 marca 2011 roku w sprawie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej (tekst jednolity Dz. U. z 2015 roku, poz. 93),
 - c) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 października 2007 roku w sprawie przyznania osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej (tekst jednolity Dz. U. z 2015 roku, poz. 102),
 - d) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002 roku w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia (Dz. U. nr 17, poz. 162, z późn. zm.),
 - e) rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 roku w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (tekst jednolity Dz. U. z 2015 roku, poz. 1110),
 - f) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 roku w sprawie algorytmu przekazywania środków państwowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym (Dz. U. nr 88, poz. 808, z późn. zm.),
 - g) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 listopada 2007 roku w sprawie warunków, sposobu oraz trybu gromadzenia i usuwania danych w ramach elektronicznego krajowego systemu monitoringu orzekania o niepełnosprawności (Dz. U. nr 228, poz. 1681),
 - h) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 roku w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. nr 230, poz. 1694),
 - i) rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2003 roku w sprawie organizacji oraz trybu działania wojewódzkich i powiatowych społecznych rad do spraw osób niepełnosprawnych (Dz. U. nr 62, poz. 560).
- 3. ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy (tekst jednolity Dz. U. z 2015 roku, poz. 1390);
 - 4. ustawa z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 814);
 - 5. uchwała Nr XXV/192/2012 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 18 grudnia 2012 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Lęborskim na lata 2012 – 2020;
 - 6. uchwała Nr XX/119/2016 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 25 kwietnia 2016 roku w sprawie ustalenia zadań i wysokości środków finansowych Państwowego Funduszu

- Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych do realizacji w 2016 roku – zmieniona uchwałą Nr XXVII/158/2016 z dnia 6 października 2016 roku;
7. uchwala Nr XXVII/159/2016 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 6 października 2016 roku w sprawie przyjęcia Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Lęborskim na lata 2016 – 2018;
 8. uchwala Nr 97/2015 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 16 grudnia 2015 roku w sprawie zasad finansowania rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Lęborskim;
 9. uchwala Nr XV/118/2012 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 29 lutego 2012 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej;
 10. uchwala Nr XIV/91/2015 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 4 listopada 2015 roku w sprawie przyjęcia Programu Aktywności Lokalnej na lata 2015 – 2018;
 11. uchwala Nr XXVII/160/2016 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 6 października 2016 roku w sprawie przyjęcia do realizacji Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2016 – 2020;
 12. uchwala Nr XXXIX/325/2014 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 18 czerwca 2014 roku w sprawie przyjęcia do realizacji Powiatowego programu oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2014 – 2016;
 13. uchwala Nr IV/32/2011 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 22 marca 2011 roku w sprawie zatwierdzenia Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2011-2016;
 14. uchwala Nr IV/18/2015 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 30 stycznia 2015 roku w sprawie nadania statutu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku;
 15. uchwala Nr 406/2014 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 17 października 2014 roku w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku.

II. Struktura organizacyjna, kadra, budżet

Struktura organizacyjna Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku i zakres działania poszczególnych komórek organizacyjnych Centrum w roku 2016 były zorganizowane zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku (na podstawie uchwały Nr 406/2014 z dnia 17 października 2014 roku w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie).

Na mocy ww. dokumentu w skład Centrum wchodziły następujące komórki organizacyjne i samodzielne stanowiska pracy:

- Kierownik,
- Zastępca kierownika,
- Zespół Finansowo - Księgowy,
- Zespół ds. Pieczy Zastępczej,
- Zespół ds. Pomocy Instytucjonalnej i Świadczeń,
- Zespół ds. Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
- Sekcja Organizacyjno - Gospodarcza,
- Radca Prawny.

W strukturach tych według stanu na 31.12.2016 roku zatrudnionych było 20 pracowników na 19,75 etatu.

W ramach szkoleń i doskonalenia zawodowego pracownicy Centrum podnosili swoje kwalifikacje poprzez realizację studiów na kierunkach związanych z obszarem pomocy społecznej oraz kierunkowych bezpośrednio związanych ze stanowiskiem pracy, jak również uczestniczyli w szkoleniach, konferencjach i seminariach, takich jak:

- studia magisterskie jednolite w zakresie psychologii - 1 os.,
- studia magisterskie uzupełniające w zakresie pracy socjalnej - 1 os.,
- superwizja koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej - 4 os.,
- szkolenie - uprawnienie do orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności w zakresie specjalności - pedagog - 1 os.,
- szkolenie - uprawnienie do orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności w zakresie specjalności - doradca zawodowy - 1 os.,
- szkolenie - uprawnienie do orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności w zakresie specjalności - psycholog - 1 os.,
- szkolenie - uprawnienie do orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności w zakresie specjalności - pracownik socjalny - 3 os.,
- szkolenie sekretarzy miejskich/powiatowych zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności - 1 os.,
- warsztaty nt. prawa dostępu do informacji publicznej, z zakresu dobrych praktyk udostępniania informacji publicznej, dziennikarskie prowadzone przez reporterów TVN - 1 os.,

- szkolenie pracowników socjalnych przez Komendę Wojewódzką Policji w Gdańsku w zakresie sposobów postępowania w sytuacjach kryzysowych – 1 os.,
- szkolenie – obowiązki pracodawcy w zakresie ubezpieczeń społecznych i prawa pracy w 2016 roku – nowości prawne i interpretacyjne – 1 os.,
- szkolenie – Aktualne problemy związane z prawidłowym rozliczaniem podatku VAT w jednostkach organizacyjnych samorządu terytorialnego – 2 os.,
- konferencja – Efektywność usług społecznych i gala „Srebrnego drzewka” – PUW w Gdańsku – 1 os.,
- warsztaty – Klaster Pomorskich WTZ – 1 os.,
- spotkania konsultacyjno – szkoleniowe kadry kierowniczej PCPR/OPS/WPS PUW z terenu województwa pomorskiego – 2 os.,

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku jest zrzeszone w Pomorskim Forum Pomocy Społecznej w ramach Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej Ośrodka Regionalnego w Gdańsku. W ramach Forum w 2016 roku co miesiąc odbywały się spotkania tematyczne, w których brał udział kierownik lub pracownik jednostki, m.in. w zakresie:

- „Odpowiedzialność urzędnika za naruszenie dyscypliny Finansów Publicznych”,
- „Pomoc społeczna 2016!!!- nowe regulacje a praca socjalna”,
- „Prawo zamówień publicznych po zmianach w 2016 roku z uwzględnieniem usług społecznych”,
- „Program 500 +, wiedza użyteczna dla GOPS-ów, MOPS-ów oraz PCPR-ów”,
- „System pomocy socjalnej dla osób ubiegających się o ochronę międzynarodową”,
- „Świadczenia rodzinne dla Gmin i Powiatów 500 +”,
- „Kierunki rozwoju systemu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej”,
- „Podsumowanie kontroli NIK w zakresie pieczy zastępczej”,
- „Imigranci i uchodźcy w środowisku lokalnym”.

W okresie sprawozdawczym Uchwałą Zarządu Powiatu Lęborskiego Nr 74/2015 z dnia 2 września 2015 roku dwóch pracowników Centrum zostało powołanych w skład Zespołu Doradczo – Inicjatywnego ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi. Zadaniem zespołu jest konsultowanie z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami projektów uchwał organów samorządu powiatowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji oraz wskazanie zadań publicznych, które mogą być zlecane uprawnionym podmiotom. Członkowie Zespołu pełnią swoje funkcje społecznie. Kadencja Zespołu trwa 4 lata.

W 2016 roku w ramach współpracy w zakresie udostępniania danych osobowych do realizacji zadań publicznych obowiązuje umowa (z 2015 roku) z Powiatowym Urzędem

Pracy w Łęborku w sprawie wdrażania i korzystania z Samorządowej Elektronicznej Platformy Informacyjnej. Dzięki temu rozwiązaniu zakres współpracy między naszymi jednostkami pogłębił się w obszarze udostępniania i przekazywania informacji z systemu dziedzinowego SEPI.

Budżet Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie obejmuje rozdziały w zakresie obsługi PCPR, Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz warsztatów terapii zajęciowej a ponadto środków z algorytmów PFRON i projektu RPO WP pn. Aktywizacja społeczno – zawodowa mieszkańców powiatu łębskiego. Wykonanie wydatków za 2016 rok z podziałem na rozdziały, przedstawia poniższa tabela.

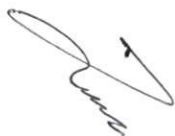
Tabela 1. Wydatki Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku w 2016 roku

Rozdział	Wydatek	Kwota
85218	PCPR	758.120,14 zł
85321	PZOON, w tym: - dotacja z Budżetu Wojewody	308.819,27 zł 223.000,00 zł
85201	ZPIŚ, w tym: - Instytucjonalna piecza zastępcza	438.868,96 zł
85204	- Rodzinna piecza zastępcza, w tym: - dotacje z Budżetu Wojewody, w tym: - na program ws. koordynatorów pieczy zastępczej - dodatek wychowawczy	2.569.200,54 zł 46.176,00 zł 390.116,59 zł
85205	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	10.748,51 zł
85311	Warsztaty terapii zajęciowej	51.629,26 zł
85395	Projekt RPO WP	58.502,66 zł
Wydatki pozabudżetowe		
-	Algorytm środków PFRON	1.154.992,00 zł

III. Piecza zastępcza - rodzinna i instytucjonalna

Zadania z zakresu pieczy zastępczej realizowane były w 2016 roku na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W powiecie łębskim obowiązywała także przyjęta przez Radę Powiatu Łębskiego uchwała Nr XXVII/159/2016 Rady Powiatu Łębskiego z dnia 6 października 2016 roku przyjęcia Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Łębskim na lata 2016 – 2018. Niniejszy rozdział, referujący funkcjonowanie rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej funkcjonującej w powiecie łębskim w 2016 roku, stanowi jednocześnie sprawozdanie merytoryczne i finansowe z realizacji w/w Programu.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku realizowało, w obszarze pieczy zastępczej w 2016 roku, ustawowe zadania przypisane powiatowym centrom pomocy rodzinie oraz organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej (na podstawie statutu nadanego uchwałą Nr IV/18/2015 Rady Powiatu Łębskiego z dnia 30 stycznia 2015 roku, w szczególności funkcjonował Zespół ds. Pieczy Zastępczej, a w nim zatrudnieni byli czterej koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej. Taka organizacja wynikała z postanowień

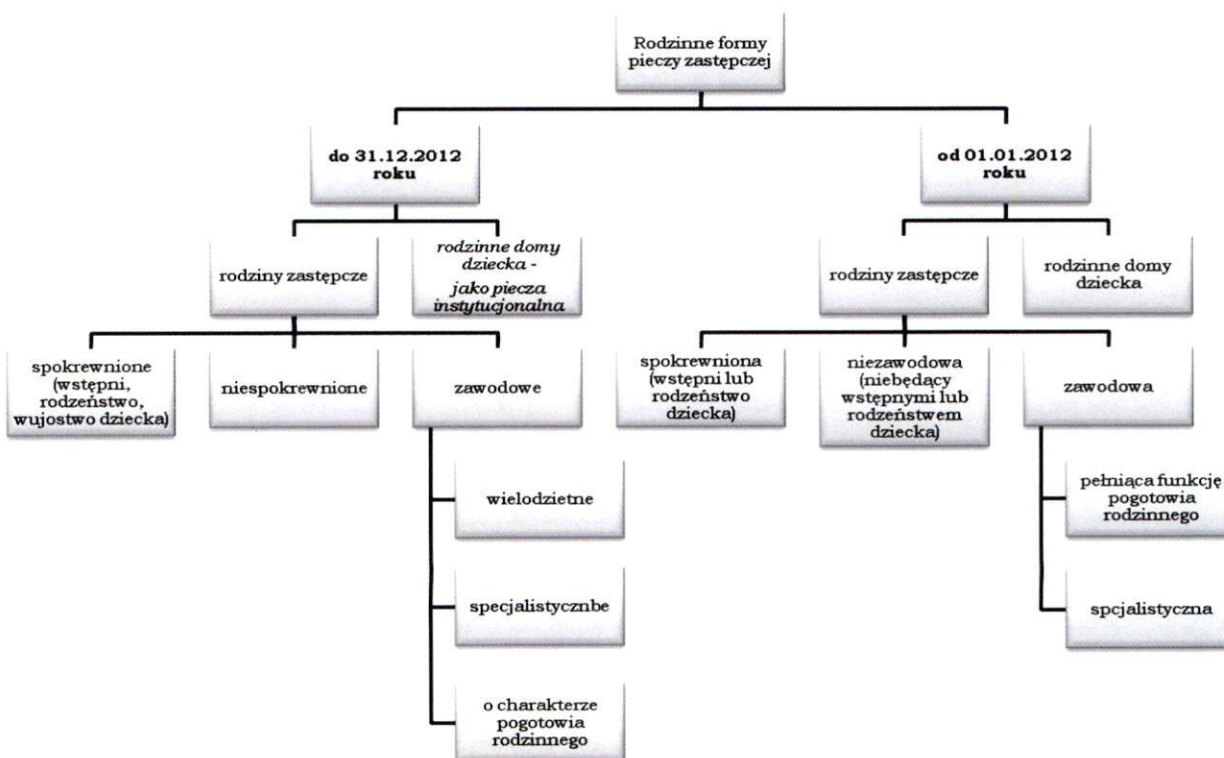

uchwały Nr 406/2014 z dnia 17 października 2014 roku w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

III.1. Rodzinna piecza zastępcza

Przepisy w/w ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej definiują terminologię obowiązującą w pieczy zastępczej od 2012 roku, jednak ze względu na przedstawione w niniejszym rozdziale informacje, dotyczące rodzicielstwa zastępczego od 2006 roku przedstawia się poniższy wykres z obrazującym nazewnictwem przed 31.12.2012 roku (tj. przed wejściem w życie przedmiotowej ustawy) oraz po 01.01.2012 roku (tj. po wejściu w życie w/w ustawy):

Wykres 1. Rodzinne formy pieczy zastępczej przed 31.12.2011 roku i po 01.01.2012 roku
(tj. w okresie wdrażania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej)

W 2016 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku prowadziło nabór i szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzących rodzinne domy dziecka. Odbłyły się postępowania kwalifikacyjne spełnienia ustawowych warunków oraz posiadania predyspozycji i motywacji do sprawowania pieczy zastępczej oparte na ocenie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Pełnienie funkcji rodziny zastępczej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka może być powierzone osobom, które (zgodnie z art. 42 w/w ustawy):

- dają rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej;
- nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej, oraz władza rodzicielska nie jest im ograniczona ani zawieszona;

- wypełniają obowiązek alimentacyjny - w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego;
- nie są ograniczone w zdolności do czynności prawnych;
- są zdolne do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, co zostało potwierdzone zaświadczeniami o braku przeciwwskazań zdrowotnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, wystawionymi przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, a także potwierdzone opinią o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka wystawioną przez psychologa;
- przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- zapewnią odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe umożliwiające dziecku zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, w tym: rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego, właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań oraz wypoczynku i organizacji czasu wolnego.

Ponadto pełnienie funkcji rodziny zastępczej niezawodowej lub zawodowej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka może być powierzone osobom, które nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo, a także, w przypadku rodziny zastępczej niezawodowej, co najmniej jedna osoba tworząca tę rodzinę musi posiadać stałe źródło dochodów.

W okresie sprawozdawczym w szkoleniu kandydatów na rodziny zastępcze wzięło udział 5 rodzin/8osób. Szkolenie prowadzone było na podstawie programu pn. *Razem* zatwierdzonego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej (decyzja nr DSR-II-5121-27-1-TU/12 z dnia 21 czerwca 2012 roku) i obejmowało moduł A, tj. 60 godzin, w tym 10 godzin praktyk u funkcjonujących rodzin zastępczych oraz konsultacji indywidualnych. Zajęcia, w ramach programu obejmują przede wszystkim zagadnienia dotyczące: emocji, komunikacji, granic w wychowaniu, zachęcania do współpracy, konsekwencji wychowawczych, ról społecznych, postaw rodzicielskich oraz prawnych i organizacyjnych aspektów funkcjonowania rodzicielstwa zastępczego. Szkolenie odbyło 5 rodzin, w tym 3 na spokrewnione rodziny zastępcze i 2 na rodziny niezawodowe. W/w osoby otrzymały świadectwa ukończenia szkolenia, natomiast 1 rodzina uzyskała zaświadczenie kwalifikacje do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej.

Bezpośrednie wsparcie merytoryczne dla rodzin zastępczych w powiecie lęborskim realizowane było w okresie sprawozdawczym przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Pracownicy ci realizują zadania zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w zakresie:

- udzielania pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej;
- przygotowania, we współpracy z odpowiednio: rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka oraz asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny - we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną, planu pomocy dziecku;
- pomocy rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka w nawiązaniu wzajemnego kontaktu;
- zapewniania rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej;
- zgłaszania do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
- udzielania wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej;
- przedstawiania corocznego sprawozdania z efektów pracy organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej.

Ponadto, we współpracy z zatrudnionymi na podstawie umów zlecenia psychologiem, pedagogiem oraz przedstawicielami innych instytucji, w szczególności asystentami rodzin i pracownikami socjalnymi ośrodków pomocy społecznej, pedagogami szkolnymi i kuratorami, na przestrzeni całego 2016 roku koordynatorzy realizowali inne zadania z zakresu rodzinnej pieczy zastępczej. Przeprowadzili wizytacje rodzin zastępczych i sporządzili plany pomocy dziecku, karty kwalifikacyjne kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych, przygotowywali informacje i opinie dotyczące adopcji, sporządzali oceny rodzin zastępczych oraz opinie do sądu w zakresie zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, pod kątem sytuacji opiekuńczo-wychowawczej, edukacyjnej, materialnej oraz rodzinnej oraz należytego sprawowania opieki i wychowania odpowiedniego do umiejętności, predyspozycji i potrzeb dziecka u wszystkich rodzin zastępczych i wychowanków rodzin zastępczych. PCPR w 2016 roku współpracowało z ośrodkami pomocy społecznej, będącymi na terenie naszego powiatu realizatorami zadań ustawowych z poziomu gmin, w zakresie konsultacji sporządzanych terminowo w/w dokumentów, a także współfinansowania przez gminy wydatków ponoszonych na dzieci umieszczone w pieczy zastępczej (rodzinnej i instytucjonalnej) pochodzących z tych gmin. Spotkania z przedstawicielami OPS, w szczególności asystentami rodzin, odbywały się raz w miesiącu i były poprzedzone przekazaniem szczegółowych informacji o zakresie merytorycznym, tematach do analizy i wskazaniem, których dzieci w pieczy

zastępczej będzie dotyczyło. Odbывwały się w PCPR posiedzenia zespołów realizujących te zadania. W zależności od okoliczności mających wpływ na ustalanie aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka, analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną, modyfikowanie planu pomocy dziecku, monitorowanie procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie, ocenę stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb, ocenę zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej oraz konieczność informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów o systemie oświaty, działalności leczniczej lub pomocy społecznej, w posiedzeniach uczestniczą:

- odpowiednio rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka;
- pedagog;
- psycholog;
- właściwy asystent rodziny;
- przedstawiciel ośrodka adopcyjnego;
- koordynator rodzinnej pieczy zastępczej;
- rodzice dziecka, z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej oraz
- mogą być zapraszani w szczególności przedstawiciele: sądu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka, właściwego powiatowego centrum pomocy rodzinie, ośrodka pomocy społecznej, Policji, ochrony zdrowia, instytucji oświatowych oraz organizacji społecznych statutowo zajmujących się problematyką rodziny i dziecka, a także osoby bliskie dziecku.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku realizowało świadczenia i wynagrodzenia przysługujące funkcjonującym rodzinom zastępczym. Poniższa tabela przedstawia szczegółowy wykaz ustawowych świadczeń jednostek samorządu terytorialnego. Świadczenia obowiązkowe były na bieżąco finansowane przez powiat lęborski, natomiast świadczenia fakultatywne ze względu na niższe możliwości finansowe realizowane były na ograniczonym poziomie. Kwestię tę, w 2016 roku, regulowała uchwała Nr 97/2015 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 16 grudnia 2015 roku w sprawie zasad finansowania rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie lęborskim. W okresie sprawozdawczym na poszczególne świadczenia i wynagrodzenia przyznano środki finansowe, co przedstawia następująca tabela.

Tabela 2. Wykaz świadczeń i wynagrodzeń powiatu lęborskiego w ramach rodzinnych form pieczy zastępczej w 2016 roku

POWIAT				
Świadczenia				
Lp.	Rodzaj świadczenia	Podstawa prawna (z ustawy)	Wysokość wydatków w zł	Informacje o świadczeniu
Rodzinna piecza zastępcza				
1.	świadczenia dla rodzin zastępczych lub osób prowadzących rodzinny dom dziecka, z tego:			
1.1.	świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka	Art. 80	1.214.233,24	obligatoryjne a) nie mniej niż 660 zł miesięcznie w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej b) nie mniej niż 1000 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka
1.2.	dodatek wychowawczy	Art. 80 ust. 1a	390.116,59	obligatoryjnie 500 zł do 18 roku życia dziecka
1.3.	dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	Art. 81 ust. 1	43.477,42	obligatoryjnie nie niższy niż 200 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka
1.4.	dodatek z tytułu umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej zawodowej, na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach nieletnich	Art. 81 ust. 2	0,00	obligatoryjnie nie niższy niż 200 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka
1.5.	świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	Art. 83 ust. 1 pkt 2 lit. a	26.500,00	fakultatywne a) do 1500 zł na dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej spokrewnionej, b) do 2200 zł na dziecko umieszczone w zawodowej i niezawodowej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka
1.6.	świadczenie jednorazowe lub okresowe na pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki	Art. 83 ust. 1 pkt 2 lit. b	8.175,00	fakultatywne do 1000 zł jako świadczenie jednorazowe lub okresowe
1.7.	dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania	Art. 83 ust. 1 pkt 1	11.150,00	fakultatywne do wypoczynku powyżej 7 dni do 1000 zł, dwa razy w roku
1.8.	środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego (dla rodziny zawodowej i niezawodowej)	Art. 83 ust. 2	0,00	fakultatywne, obligatoryjnie w przypadku wskazanym w art. 83 ust. 3 w wysokości odpowiadającej wydatkom ponoszonym przez odpowiednio rodzinę zastępczą zawodową/rodzinny dom dziecka, na czynsz, opłaty z tytułu najmu, opłaty za energię elektryczną i ciepłą, wodę, gaz, odbiór nieczystości stałych i płynnych, dźwig osobowy, antenę zbiorczą, abonament telewizyjny i radiowy, usługi telekomunikacyjne oraz związanym z kosztami eksploatacji
1.9.	środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego (rodzinny dom dziecka)	Art. 84 pkt 1	13.316,04	

1.10.	świadczenie na pokrycie kosztów przeprowadzenia niezbędnego remontu (rodzina zastępcza zawodowa)	Art. 83 ust. 4	2.000,00	fakultatywnie dla rodziny zastępczej, w której umieszczono powyżej 4 dzieci lub osób które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej do 2000 zł, raz na 4 lata
1.11.	środki finansowe na pokrycie kosztów związanych z remontem lub ze zmianą lokalu (rodzinny dom dziecka)	Art. 84 pkt 2	4.000,00	obligatoryjnie dla prowadzących rodzinne domy dziecka do 4000 zł, raz na 2 lata
1.12.	środki finansowe na pokrycie innych nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka oraz funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka	Art. 84 pkt 3	0,00	obligatoryjnie dla prowadzącego rodzinny dom dziecka do 1000 zł
Wynagrodzenia wraz z pochodnymi				
2.	Wynagrodzenia dla rodziny zastępczej i rodzinnego domu dziecka, z tego:			
2.1.	za pełnienie funkcji zawodowej rodziny zastępczej lub prowadzenie rodzinnego domu dziecka:	Art. 85 ust. 1, 2 i 4	284.985,46	obligatoryjnie nie niższe niż 2000 zł miesięcznie; Rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego przysługuje wynagrodzenie nie niższe niż 2600 zł miesięcznie
2.1.1.	świadczenie za pełnienie funkcji rodziny pomocowej (dla rodziny zastępczej zawodowej oraz prowadzącego rodzinny dom dziecka)	Art. 85 ust. 6	264,00	obligatoryjnie nie niższe niż 20% otrzymywanego wynagrodzenia miesięcznie
2.2.	świadczenie za pełnienie funkcji rodziny pomocowej (dla rodziny zastępczej niezawodowej oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, rodzinnego domu dziecka lub rodziny przysposabiającej)	Art. 85 ust. 7	0,00	obligatoryjnie nie niższe niż 400 zł
2.3.	dodatek dla rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego, w której przebywa przez okres dłuższy niż 10 dni w miesiącu kalendarzowym więcej niż troje dzieci lub co najmniej jedno dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	Art. 85 ust. 5	9.063,00	Obligatoryjnie dla rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego w wysokości 20% otrzymywanego wynagrodzenia
3.	Wynagrodzenia dla osób pracujących w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka, z tytułu: umowy o pracę lub umowy o świadczenie usług			
3.1.	Na wniosek rodziny zastępczej zawodowej lub niezawodowej			
3.1.1.	w której przebywa więcej niż 3 dzieci (zatrudnienie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki i przy pracach gospodarskich)	Art. 57 ust. 1	1.323,87	obligatoryjnie wysokość wynagrodzenia określana jest w umowie (godz./tydz.) - 4 dzieci - 4 godz. - od 5 do 6 dzieci - 6 godz. - powyżej 7 dzieci - 8 godz.
3.1.2.	w szczególnie uzasadnionych przypadkach (zatrudnienie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki i przy pracach gospodarskich)	Art. 57 ust. 2	6.101,13	fakultatywnie wysokość wynagrodzenia określana jest w umowie
3.2.	Na wniosek prowadzącego rodzinny dom dziecka			
3.2.1.	Osoba zajmująca się opieką lub wychowaniem dzieci	Art. 64 ust. 1	1.560,00	Obligatoryjnie w rodzinnym domu dziecka wysokość wynagrodzenia określana w umowie (godz./tydz.) - 4 dzieci - 4 godz. - od 5 do 6 dzieci - 6 godz. - powyżej 7 dzieci - 8 godz.

Pomoc dla osób usamodzielnianych				
4.	Pomoc dla osoby usamodzielnianej, z tego:	Art. 140 ust. 1	165.780,92	obligatoryjne, na wniosek osoby usamodzielnianej
4.1.	na kontynuowanie nauki	Art. 140 ust. 1 pkt 1 lit. a	120.777,59	nie mniej niż 500 zł miesięcznie
4.2.	na usamodzielnienie	Art. 140 ust. 1 pkt 1 lit. b	31.503,33	1. w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną – nie mniej niż 3.300 zł, jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej 3 lat; 2. w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-wychowawczą: a)nie mniej niż 6.600 zł - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat, b)nie mniej niż 3.300 zł - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat, c)nie mniej niż 1.650 zł - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres roku
4.3.	na zagospodarowanie	Art. 140 ust. 1 pkt 1 lit. c, art. 141-143 i 150	13.500,00	1. wypłacana jednorazowo, nie później niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26. roku życia, w wysokości nie niższej niż 1.500 zł, a w przypadku osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności w wysokości nie niższej niż 3.000 zł. 2. może być przyznana w formie rzeczowej
4.4.	w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych	Art.140 ust. 1 pkt 2 lit. a	0,00	obligatoryjne
4.5.	w uzyskaniu zatrudnienia	Art.140 ust. 1 pkt 2 lit. b	0,00	obligatoryjne

W 2016 roku funkcjonowało współfinansowanie pieczy zastępczej przez gminy powiatu łęborskiego. Od 1 stycznia 2012 roku, tj. od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gminy partycypują w ponoszeniu wydatków na dzieci umieszczone po 1 stycznia 2012 roku w pieczy zastępczej w wysokości 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% tych wydatków w drugim roku oraz 50% w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Obowiązują ze wszystkimi gminami z terenu powiatu łęborskiego (Łębork, Łeba, Cewice, Nowa Wieś Łęborska, Wicko) porozumienia ustalające zasady zwrotu tych wydatków. Wysokość tego współfinansowania za 2016 rok w zestawieniu z ubiegłym okresem przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. *Współfinansowanie przez gminy z terenu powiatu łęborskiego pobytu dziecka umieszczonego po dniu 1 stycznia 2012 roku w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2012-2016 rok*

Wyszczególnienie	2012 rok		2013 rok		2014 rok		2015 rok		2016 rok	
Gmina	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł
Gmina Miasto Łębork	10	11.230,15	13	27.794,60	28	54.936,22	29	74.317,35	28	101.388,17
Gmina Miasto Łeba	0	0,00	1	352,28	1	3.261,94	3	9.324,77	3	16.010,08
Gmina Cewice	1	514,75	3	1.783,15	6	7.317,62	6	16.608,56	8	15.276,93
Gmina Nowa Wieś Łęborska	1	590,00	9	11.318,24	13	32.770,49	13	41.437,11	8	43.829,27
Gmina Wicko	16	11.431,42	18	50.207,79	15	57.071,03	14	62.363,21	13	64.422,59
Razem	38	23.766,32	44	91.456,06	63	155.347,30	65	204.051,00	60	240.927,04

Za pobyt dziecka w pieczy zastępczej opłatę ponoszą także rodzice. W 2016 roku wydawano decyzje w sprawie odpłatności osób zobowiązanych. Łącznie wydano 161 decyzji administracyjnych w tej sprawie, w tym 2 decyzje ustalające odpłatność rodziców w wysokości odpowiednio od 660,00 zł do 1.000,00 zł miesięcznie.

Kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku wytaczał powództwa o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych w przypadku dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej po upływie roku. Łącznie wystąpiono z powództwami dla 3 dzieci. Sąd zasądził alimenty w 1 przypadku – rozpatrzenie wniosku z 2015 roku (200,00zł), natomiast 3 postępowania będą toczyć się w kolejnym roku.

Realizując zadania w obszarach rodzinnej pieczy zastępczej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku wystąpiło, w odpowiedzi na konkurs Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej pn. *Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej o refundację kosztów zatrudniania koordinatorów rodzinnej pieczy zastępczej*. Zadanie to objęło łącznie 4 osoby (4 etaty) na kwotę 46.176,00 zł.

Celem integracji rodzin zastępczych naszego powiatu, nawiązania wzajemnego kontaktu oraz wzmocnienia tego środowiska, zorganizowano dla wszystkich rodzin zastępczych funkcjonowanie Grupy Wsparcia Pieczy Zastępczej, która odbywała cykliczne spotkania. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono edukacyjne zajęcia: warsztaty dla opiekunów zastępczych oraz dla całych rodzin zastępczych i spotkania tematyczne w zakresie: prawnych aspektów funkcjonowania rodzin zastępczych – prawo cywilne, w szczególności prawo rodzinne (Kodeks rodzinny i opiekuńczy), procesu usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej oraz potrzeb żywieniowych osób w różnym wieku. Jedno z tych szkoleń zorganizowano w formie dwudniowych wyjazdowych warsztatów skierowanych do grupy rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnego domu dziecka. Jednak ze względu na możliwość udziału wszystkich opiekunów zastępczych wraz z ich podopiecznymi, ich realizację przeniesiono na pierwszy kwartał kolejnego roku. Tematyka zajęć obejmowała tu takie zagadnienia jak:

- Zaspakajanie potrzeb dzieci - poczucie przynależności, tożsamości dzieci w rodzinach zastępczych. Rodzina pochodzenia,
- Wyrównywanie braków rozwojowych u dzieci w rodzinach zastępczych,
- trudne zachowania u dzieci z dysfunkcjami rozwojowymi – metody pracy z dzieckiem.

Na okoliczność obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego (30 maja) i Dnia Dziecka (1 czerwca), zorganizowano piknik rodzin zastępczych, który odbył się w dniu 18.06.2016 roku. W grudniu 2016 roku zorganizowano także dla wszystkich rodzin zastępczych świąteczne spotkanie z występami *Teatru Tańca Jeszcze 5 minut*, wokalistami Młodzieżowego Domu Kultury w Lęborku oraz Chóru Szkoły Podstawowej nr 3 w Lęborku, które odbyło się w Centrum Kultury „Fregata” dnia 3.12.2016 roku, a także pobyt i program edukacyjno-rekreacyjny Aktywny Rozwój na placu zabaw Loopy's World w Gdańsku w dniu 17.12.2016 roku.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku prowadziło kampanię promującą ideę rodzicielstwa zastępczego. Ukazywały się artykuły i informacje w prasie oraz na stronie internetowej PCPR i www.naszemiasto.pl, a także na tablicach ogłoszeń. Przekazywano do mediów informacje nt. funkcjonowania form pieczy zastępczej. Rozpowszechniano także materiały promujące rodzicielstwo zastępcze - plakaty, broszury informacyjne, długopisy i cukierki z promocyjnym nadrukiem. Do parafii z terenu powiatu lęborskiego przedkładano listy z prośbą o udostępnienie na tablicach ogłoszeń i odczytanie podczas ogłoszeń parafialnych, mówiących o potrzebie rozwoju i naborze kandydatów na opiekunów zastępczych. Wystawiano także, z pracownikami Starostwa Powiatowego w Lęborku, punkt

informacyjny podczas Dni Jakubowych w dniu 23.07.2016 roku. Rozpowszechniano także poradniki o rodzicielstwie zastępczym z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

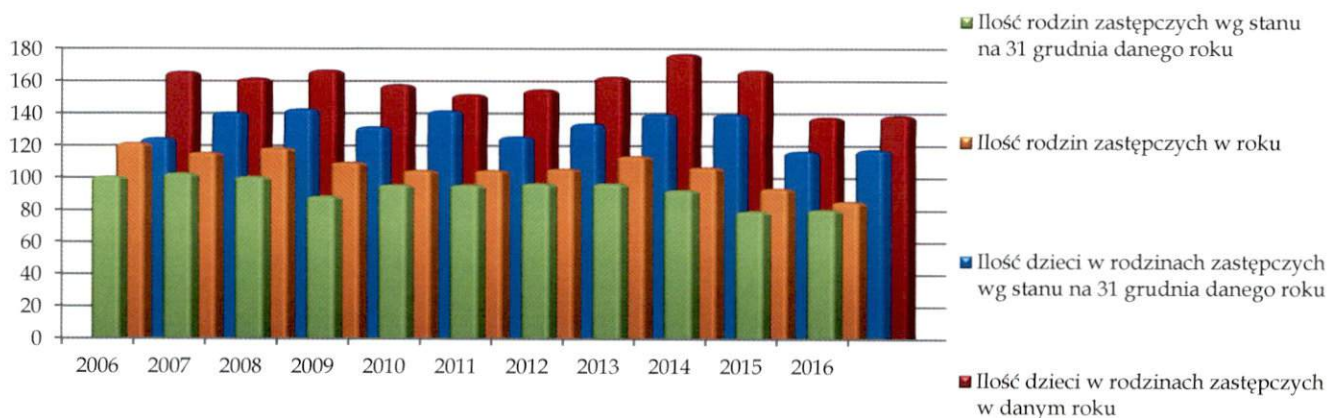
Celem przedstawienia rodzicielstwa zastępczego na terenie powiatu łębskiego, wskazuje się na podanie wielkości statystycznych tego zjawiska w ujęciu np. ilość dzieci przebywających w rodzinach zastępczych w ciągu całego roku, jak również ich stan na koniec roku. Podaje się także ilość rodzin zastępczych, w których te dzieci przebywały zarówno w ciągu roku, jak też wg stanu na 31 grudnia. W całym okresie sprawozdawczym 2016 roku na terenie powiatu łębskiego funkcjonowało 86 rodzin zastępczych, w których przebywało łącznie 139 dzieci. Według stanu na dzień 31.12.2016 roku w powiecie łębskim istniało 81 rodzin zastępczych, a w nich umieszczonych było 118 dzieci. Łącznie wydatki z budżetu powiatu na rodziny zastępcze w 2016 roku wynosiły 2.569.200,54 zł.

Celem obrazowania stanu rodzicielstwa zastępczego w powiecie łębskim w ostatnich latach przedstawia się tabelę i wykres dotyczący ilości dzieci w rodzinach zastępczych i rodzin zastępczych w latach 2006 - 2016.

Tabela 4. Ilość rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych
w Powiecie Łębskim w latach 2006 - 2016

Wyszczególnienie	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Ilość rodzin zastępczych wg stanu na 31 grudnia danego roku	101	103	101	89	96	96	97	97	93	80	81
Ilość rodzin zastępczych w roku	122	116	119	110	105	105	106	114	107	94	86
Ilość dzieci w rodzinach zastępczych wg stanu na 31 grudnia danego roku	125	141	143	132	142	126	134	140	140	117	118
Ilość dzieci w rodzinach zastępczych w danym roku	166	162	167	158	152	155	163	177	167	138	139

Ilość rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych
w Powiecie Łębskim w latach 2006 - 2016

Spośród 81 funkcjonujących na dzień 31 grudnia 2016 roku w powiecie łęborskim rodzin zastępczych, przedstawia się w poniższej tabeli ilość rodzin i dzieci w nich umieszczonych.

Tabela 5. Ilość rodzin zastępczych i dzieci w rodzinach zastępczych w powiecie łęborskim,
wg stanu na 31.12.2016 roku

Wyszczególnienie	Liczba rodzin zastępczych	Liczba dzieci
Ilość rodzin zastępczych ogółem, w tym:	81	118
rodzinny dom dziecka	1	4
ilość rodzin zastępczych zawodowych, w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	7 3	19 5
ilość rodzin zastępczych niezawodowych	27	36
ilość rodzin zastępczych spokrewnionych	46	59

W okresie sprawozdawczym w 2016 roku na mocy postanowienia sądu rodzinnego powstało 7 nowych rodzin zastępczych, a liczba dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej wyniosła 24.

Wszystkim dzieciom w rodzinach zastępczych przyznane było comiesięczne świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, a w przypadku dzieci niepełnosprawnych także dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka w łącznej kwocie 1.257.710,66 zł. Kierownik PCPR, z upoważnienia starosty właściwego dla miejsca zamieszkania rodziny zastępczej udzielał dzieciom umieszczonym w rodzinach zastępczych, świadczenia na pokrycie kosztów ich utrzymania, w drodze decyzji administracyjnej w minimalnej ustawowej wysokości. Podstawę ustalenia w/w świadczeń od 2012 roku stanowi art. 80 i 81 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zgodnie z którym jest to świadczenie obligatoryjne, w wysokości:

- w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej - nie mniej niż 660 zł,
- w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej i rodzinie zastępczej niezawodowej - nie mniej niż 1.000 zł,
- dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka - nie mniej niż 200 zł.

Dla 9 rodzin, w których umieszczono 17 dzieci wypłacono jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka na łączną kwotę 26.500 zł.

W 2016 roku łącznie 10 dzieci z naszego powiatu przebywało w 7 rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów. Powiat z tego tytułu poniósł wydatki w wysokości 101.565,10 zł. Natomiast w 11 rodzinach zastępczych naszego powiatu przebywało 15 dzieci z innych powiatów. Dochody z tego tytułu wyniosły 206.925,15 zł.

W 2016 roku 22 dzieci opuściło łącznie 18 rodzin, z tego 4 rodzin zastępczych rozwiązano, w tym 6 dzieci powróciło do rodziny naturalnej, 2 dzieci umieszczono w placówce opiekuńczo-wychowawczej, 3 dzieci zostało adoptowanych, 1 dziecko zostało umieszczone w innej rodzinie zastępczej i 10 wychowanków usamodzielniało się.

W 2016 roku naukę kontynuowało 29 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych. Wszyscy otrzymywali comiesięczną pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki. Pomoc ta przysługuje wychowankom rodzin zastępczych, jeśli kontynuują naukę, do 25 roku życia. Pomoc ta przyznawana była w wysokości:

- dla 9 osób - na dotychczasowych zasadach tj. 30 % podstawy tj. po 516,00 zł,
- dla 20 osób - na zasadach wg ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej tj. po 500,00 zł,

łącznie wydatki na ten cel w 2016 roku wyniosły 120.777,59 zł.

Jednorazową pomoc pieniężną na usamodzielnienie wypłacono w 2016 roku 7 osobom w łącznej kwocie 31.503,33 zł, także na zagospodarowanie w formie rzeczowej udzielono wsparcia 7 pełnoletnim wychowankom rodzin zastępczych w łącznej kwocie 13.500,00 zł.

III.2. Instytucjonalna piecza zastępcza

W okresie sprawozdawczym (od 01.01.2012 roku), zadania z zakresu zabezpieczenia opieki i wychowania dzieciom pozbawionym opieki rodzicielskiej w całodobowych placówkach opiekuńczo - wychowawczych, określone były w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 575, z późn. zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie pieczy instytucjonalnej w 2016 roku realizowało:

- kierowanie dzieci, za które powiat jest zobowiązany do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie, do placówek opiekuńczo - wychowawczych prowadzonych przez powiat łęborski, a także występowanie z wnioskami do innych powiatów o umieszczenie dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych na terenie innych powiatów,
- zawierania porozumień w sprawie zapewnienia opieki i wychowania dzieciom z terenu powiatu łęborskiego w placówkach opiekuńczo - wychowawczych, na terenie innego powiatu oraz dzieciom z terenu innych powiatów w placówkach opiekuńczo - wychowawczych na terenie powiatu łęborskiego, a także ponoszenia wydatków

z tym związanych; realizacji tych porozumień, w tym także wystawianie not księgowych;

- zawieranie porozumień w sprawie zwrotu wydatków należnych powiatowi lęborskiemu od gmin w związku z pobytem dziecka w pieczy zastępczej; realizacja tych porozumień, w tym także wystawianie not księgowych;
- ustalanie wysokości opłat osób zobowiązanych za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, jej umorzenia, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstąpienia od ustalenia opłaty, wydawanie decyzji administracyjnych w tym zakresie;
- przyjęcia dziecka z terenu innego powiatu do placówki opiekuńczo - wychowawczej na terenie powiatu lęborskiego.

W 2016 roku gminy partycypowały w ponoszeniu wydatków na dzieci umieszczone po 1 stycznia 2012 roku w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Wysokość współfinansowania określona jest na poziomie odpowiednio 10% średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo - wychowawczej w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy, 30% w drugim roku i 50% w trzecim i następnych latach. Zawarte ze wszystkimi gminami z terenu powiatu lęborskiego (Lębork, Łeba, Cewice, Nowa Wieś Lęborska, Wicko) porozumienia, określają zasady zwrotu tych wydatków zarówno w zakresie pieczy rodzinnej jak i instytucjonalnej. Wysokość tego współfinansowania za 2016 rok dotyczące pieczy instytucjonalnej przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Współfinansowanie przez gminy z terenu powiatu lęborskiego pobytu dziecka umieszczonego (po dniu 1 stycznia 2012 r.) w instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2012-2016

Gmina	2012		2013		2014		2015		2016	
	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł
Gmina Miasto Lębork	6	11.806,30	7	29.172,53	9	78.336,68	7	105.893,51	9	133.110,04
Gmina Miasto Łeba	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Gmina Cewice	0	0,00	0	0,00	1	3.801,40	3	17.078,60	1	20.715,32
Gmina Nowa Wieś Lęborska	6	11.302,83	6	20.814,47	4	43.324,59	4	59.369,36	3	20.141,60
Gmina Wiko	7	23.235,90	3	16.606,58	1	7.785,57	0	0,00	0	0,00
Razem	19	46.345,03	16	66.593,58	15	133.249,24	14	182.341,47	13	173.966,96

Na terenie powiatu lęborskiego w 2016 roku funkcjonowała Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza w Lęborku zapewniające opiekę dzieciom pozbawionym całkowitej lub częściowej opieki rodzicielskiej - łączna ilość miejsc 30 (28 miejsc - funkcja socjalizacyjna,

2 miejsca - mieszkanie usamodzielnienia) – przeznaczona dla dzieci powyżej 7 roku życia (na podstawie uchwały Nr VIII/54/2015 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 2 czerwca 2015 roku w sprawie nadania Statutu Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej w Lęborku oraz uchwały nr 58/2015 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 17 lipca 2015 roku w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej w Lęborku). Decyzją Nr 5/2011 z dnia 15 maja 2009 roku, zmienioną decyzją z dnia 31 grudnia 2012 roku Wojewoda Pomorski wyraził zgodę na funkcjonowanie Placówki. Natomiast postanowieniem z dnia 25 lipca 2014 roku, wyraził zgodę na czasowe tj. do dnia 31 grudnia 2016 roku przeniesienie tej Placówki z siedziby przy ul. Gdańskiej 40 do budynku przy ul. Okrzei 15 w Lęborku. W związku z powyższym od 8 sierpnia 2014 roku Placówka mieści się pod nowym adresem. W dniu 16 czerwca 2016 roku Powiat Lęborski wystąpił do Wojewody Pomorskiego celem umożliwienia dalszego funkcjonowania tej jednostki na dotychczasowych zasadach. Obecnie wymagana decyzja w tej sprawie obowiązuje do dnia 31 grudnia 2020 roku (postanowienie nr PS-VI.9421.13.2016 z dnia 16 grudnia 2016 roku).

Na dzień 31 grudnia 2016 r. w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej przebywało 30 wychowanków (w tym 16 dzieci z terenu powiatu lęborskiego, 7 dzieci z terenu powiatu starogardzkiego, 5 dzieci z powiatu gdańskiego i 2 z powiatu wejherowskiego). Wśród 30 wychowanków umieszczonych w placówce: 7 dzieci przebywało w okresie do 3 miesięcy, 1 dziecko - od 3 do 6 miesięcy, 2 dzieci - od 6 do 12 miesięcy, 4 dzieci - od 1 do 2 lat, 4 dzieci - od 2 do 3 lat i 12 dzieci - powyżej 3 lat. Wiek dzieci przebywających w placówce to: 8 dzieci - w wieku od 7 do 13 lat, 17 dzieci - w wieku od 14 do 17 lat i 5 dzieci - w wieku powyżej 18 roku życia.

Głównymi powodami umieszczania dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej w powiecie lęborskim były:

- bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych (8 przypadków),
- uzależnienie rodziców – od alkoholu (7 przypadków),

Długotrwała lub ciężka choroba rodziców (3 przypadki).

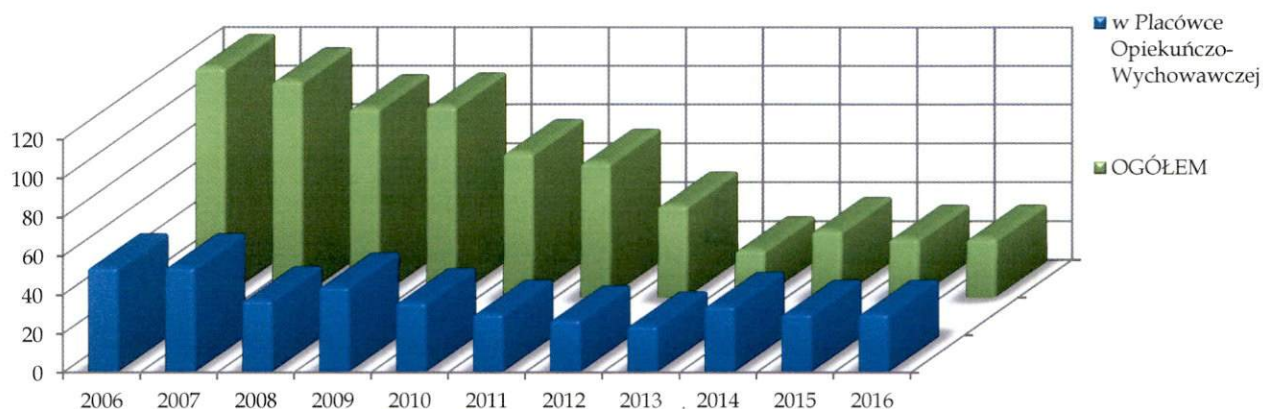
Nie odnotowano natomiast umieszczeń dzieci w placówce z powodu sieroctwa, ubóstwa czy pobytu za granicą rodziców.

Celem porównania funkcjonowania instytucjonalnej pieczy zastępczej na przestrzeni ostatnich lat przedstawia się ilość wychowanków Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej w Lęborku i wszystkich miejsc w instytucjonalnej pieczy zastępczej w powiecie lęborskim w latach 2006 - 2016.

**Tabela 7. Wychowankowie placówek opiekuńczo – wychowawczych
w latach 2006 – 2016**

Wyszczególnienie	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Ilość wychowanków w placówkach opiekuńczo – wychowawczych powiatu lęborskiego wg stanu na 31 grudnia danego roku, w tym:	118	111	97	98	74	69	47	24	34	30	30
w tym w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej (Placówce Wielofunkcyjnej Nr 1, Domu Dziecka Nr 1)	54	54	37	44	36	30	27	24	34	30	30

*Ilość wychowanków w placówkach opiekuńczo – wychowawczych powiatu lęborskiego
wg stanu na 31 grudnia danego roku,
w tym w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej w Lęborku
w latach 2006 – 2016*

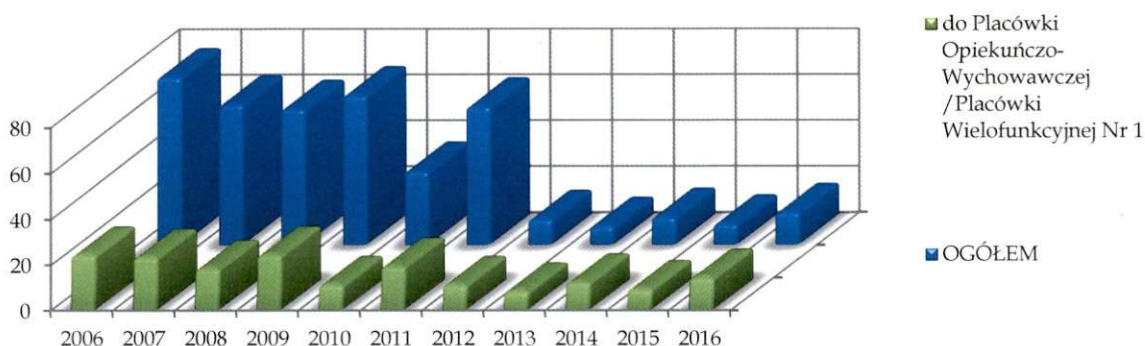
W okresie sprawozdawczym wydano ogółem 14 skierowań dzieci do pieczy instytucjonalnej do Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej w Lęborku, w tym 2 dzieci z terenu powiatu lęborskiego, 3 dzieci z terenu powiatu gdańskiego, 2 z powiatu wejherowskiego i 7 dzieci z powiatu starogardzkiego.

W celu przedstawienia ilości wydanych skierowań do instytucjonalnej pieczy zastępczej w ostatnich latach przedstawiono poniższą tabelę, uwzględniającą przyjęcia dzieci do placówek opiekuńczo – wychowawczych funkcjonujących w latach 2006 – 2016 w powiecie lęborskim.

**Tabela 8. Skierowania dzieci do instytucjonalnej pieczy zastępczej powiatu lęborskiego w latach
2006 – 2016**

Wyszczególnienie	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Ilość wydanych skierowań dzieci do instytucjonalnej pieczy zastępczej powiatu lęborskiego w danym roku	73	61	59	65	32	60	11	8	12	9	14
w tym do Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Lęborku (Placówki Wielofunkcyjnej Nr 1)	24	23	18	24	11	19	11	8	12	9	14

*Skierowania dzieci do instytucjonalnej pieczy zastępczej powiatu lęborskiego
w latach 2006 – 2016, w tym do Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej w Lęborku*

Ilości wydanych skierowań do Placówek było spowodowane względami prawnymi, organizacyjnymi i demograficznymi. Powszechny jest problem z brakiem miejsc w formach pieczy zastępczej – w rodzinach zastępczych i placówkach. Jednocześnie, zgodnie obowiązującym w obszarze polityki społecznej dążeniem do deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej, kładzie się nacisk na rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej, ale przede wszystkim na kwestię umieszczania dzieci poza rodziną generacyjną tylko w ostateczności i po wyczerpaniu wszelkich środków i działań. Wciąż jednak brak chętnych kandydatów do sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej, co uwarunkowane jest medialnym i społecznym niezrozumieniem pełnienia tej ważnej i trudnej roli oraz niedofinansowaniem obszarów społecznych w tym zakresie. Występuje więc potrzeba zapewnienia miejsc w instytucjonalnej pieczy zastępczej na dotychczasowym poziomie przy jednoczesnym zintensyfikowaniu działań w zakresie rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej.

W okresie sprawozdawczym w placówkach poza powiatem lęborskim przebywało łącznie 8 naszych dzieci, w tym w Placówce Regionalnej w Gdańsku – 1 dziecko, w domach dla dzieci Towarzystwa „Nasz Dom” w Słupsku – 3 dzieci i w Zespole Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Podgórzu – 1 dziecko, w Domu Dziecka w Stobrowie – 1 dziecko, w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej w Białogardzie – 1 dziecko, w Placówce Socjalizacyjnej w Miechowie – 1 dziecko. Z tytułu pobytu naszych dzieci umieszczonych w placówkach na terenach innych powiatów, wydatki powiatu wynosiły łącznie 327.679,51 zł.

W 2016 roku instytucjonalną pieczę zastępczą opuściło łącznie 15 dzieci, w tym 5 dziecko wróciło do domu rodzinnego, 1 dziecko opuściło placówkę wraz z usamodzielnianą matką, 6 wychowanków usamodzielniało się i 3 dzieci umieszczono w rodzinie zastępczej.

Stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2016 w całodobowej Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej powiatu lęborskiego przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Stan zatrudnienia w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej powiatu lęborskiego według stanu na 31.12.2016 roku

Wyszczególnienie	Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza
Stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2016	26
w tym zajmujących się opieką i wychowaniem	16

Dochody Placówki Opiekuńczo - Wychowawczej z tytułu odpłatności za pobyt dzieci pochodzących spoza powiatu lęborskiego w 2016 roku wyniosły łącznie: 415032,95 zł, w tym: Powiat Starogardzki: 61.043,40 zł, Powiat Wejherowski: 132.775,00 zł i Powiat Gdański: 221.214,55 zł. Wydatki Placówki w 2016 roku wyniosły łącznie 1.495.150,54 zł.

Średni miesięczny koszt utrzymania jednego dziecka na rok 2016 wynosił (na podstawie Zarządzenia Starosty Nr 7/2016 z dnia 3.02.2016 roku, ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego poz. 504 z dnia 11.02.2016 roku) – 3.917,90 zł.

W 2016 roku w ramach procesu usamodzielniania wychowanków pochodzących z terenu naszego powiatu opuszczających instytucjonalną pieczę zastępczą: całodobowe placówki opiekuńczo – wychowawcze oraz zakłady poprawcze i specjalne ośrodki szkolno - wychowawcze, realizowano zadania w zakresie pomocy na usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem dla 22 wychowanków:

- jednorazową pomoc pieniężną na usamodzielnienie przyznano 3 wychowankom w łącznej wysokości 16.500,00 zł;
- pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki otrzymało 20 wychowanków w łącznej wysokości 88.690,45 zł, w tym dla 3 osób na podstawie dotychczasowych przepisów (tj. ustawy o pomocy społecznej) po 516,60 zł i dla 17 osób na podstawie nowych przepisów (tj. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) po 500,00 zł;
- zagospodarowanie w formie rzeczowej zrealizowano dla 4 wychowanków na łączną kwotę 5.999,00 zł.

Wysokość tych świadczeń, przyznawanych decyzją administracyjną na usamodzielnienie i pomoc rzeczową uregulowana była w 2016 roku w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz o pomocy społecznej, i tak:

- dla 4 wychowanków przyznano świadczenia na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w łącznej wysokości 21.000,00 zł (w tym: 3 os. pomoce rzeczowe po 1.500,00 zł oraz na usamodzielnienie: 2 os. po 6.600,00 zł, 1 os. – 3.300,00 zł);

- dla 1 wychowanka przyznano świadczenia na podstawie ustawy o pomocy społecznej w łącznej wysokości 1.500,00 zł (w tym: 1 pomoc rzeczowa - 1.500,00 zł, nie przyznano pomocy na usamodzielnienie po MOW oraz na usamodzielnienie po ZP).

Łączna kwota wydatkowana w 2016 roku na usamodzielnianie wychowanków w/w placówek - 111.189,45 zł.

IV. Domy pomocy społecznej

Na terenie powiatu łęborskiego w 2016 roku funkcjonowały dwa domy pomocy społecznej, w których było łącznie 146 miejsc, tj.:

- Dom Pomocy Społecznej Nr 1 w Łęborku, ul. Stryjewskiego 23 dla osób przewlekłe somatycznie chorych oraz osób przewlekłe psychicznie chorych, liczba miejsc - 88, w tym 23 dla osób psychicznie chorych,
- Dom Pomocy Społecznej Nr 2 w Łęborku, ul. I Armii Wojska Polskiego 43 dla osób przewlekłe somatycznie chorych oraz osób w podeszłym wieku, liczba miejsc - 58, w tym 28 miejsc dla osób przewlekłe somatycznie chorych.

Domy te posiadają zezwolenie Wojewody Pomorskiego, odpowiednio DPS Nr 1 - od 2007 roku i DPS Nr 2 od 2009 roku, na czas nieokreślony osiągając standardy świadczonych usług.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku prowadząc w 2016 roku procedurę umieszczania osób w domach pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie powiatu łęborskiego wydało 46 decyzji administracyjnych o umieszczeniu (7 decyzji dotyczyło przedłużenia pobytu w domu - DPS Nr 1 - 3, DPS Nr 2 - 4), w tym o umieszczeniu osób w Domu Pomocy Społecznej Nr 1 - 22, natomiast w Domu Pomocy Społecznej Nr 2 - 24. Odeszło z w/w Domów łącznie 40 osób, z tego 21 osób z Domu Pomocy Społecznej Nr 1 i 19 osób z Domu Pomocy Społecznej Nr 2, w tym 1 osoba usamodzielniała się, 2 osoby odeszły do innych placówek, zmarły 34 osoby i 3 osoby odeszły do rodziny.

Bilans liczby miejsc w domach pomocy społecznej w stosunku do mieszkańców według stanu na 31.12.2016 roku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 10. Bilans liczby miejsc i mieszkańców w domach pomocy społecznej powiatu łęborskiego w 2016 roku

Lp.	DPS	Liczba miejsc	Liczba mieszkańców wg stanu na 31.12.2016r.	Liczba mieszkańców przebywających wg starych zasad	Odeszło w 2016 roku	Liczba osób umieszczonych w 2016 roku
1.	Dom Pomocy Społecznej Nr 1	88	88	18	21	17
2.	Dom Pomocy Społecznej Nr 2	58	59	10	19	20
Razem:		146	147	28	40	37

Stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2016 roku w Domu Pomocy Społecznej Nr 1 wynosił łącznie 63 etaty. Stan zatrudnienia w Domu Pomocy Społecznej Nr 2 wynosił natomiast – 37 etatów.

Dochody domów pomocy społecznej w 2016 roku wykonane zostały na poziomie łącznie 4.644.414,57 zł, (tj. w DPS Nr 1 – 2.770.398,85 zł, a w DPS Nr 2 – 1.874.015,72 zł), w tym dochody z tytułu odpłatności za pobyt pensjonariuszy wyniosły łącznie 4.632.293,00 zł, w DPS Nr 1 – 2.760.918,67 zł, a w DPS Nr 2 – 1.871.374,33 zł, natomiast dotacja z budżetu Wojewody na prowadzenie domów pomocy społecznej wyniosła łącznie 908.380,00 zł, z tego DPS Nr 1 otrzymał 578.465,00 zł, DPS Nr 2 zaś 329.915,00 zł. Wydatki Domów Pomocy Społecznej w 2016 roku wyniosły łącznie 5.610.560,84 zł, w tym DPS Nr 1 – 3.363.080,85 zł oraz DPS Nr 2 – 2.247.479,99 zł.

Realizację planu finansowego w 2016 roku przez domy pomocy społecznej przedstawia tabela.

Tabela 11. Realizacja planu finansowego przez domy pomocy społecznej powiatu lęborskiego w 2016 roku

DPS	Plan w zł	Wykonanie w zł	Średni miesięczny koszt pobytu mieszkańca ustalony na rok 2016* w zł
Dom Pomocy Społecznej Nr 1	3.378.580	3.363.080,85	3.091,52
Dom Pomocy Społecznej Nr 2	2.270.351	2.247.479,99	3.068,23

*Średni miesięczny koszt pobytu mieszkańca ustalony na rok 2016 na podstawie Zarządzenia Starosty nr 7/2016 z dnia 3.02.2016 roku, ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego poz. 504 z dnia 11.02.2016 roku

W 2016 roku w obydwu domach prowadzono konieczne prace remontowe celem przystosowania jednostki do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz utrzymania standardów świadczonych usług.

W DPS Nr 1 zrealizowano następujące zadania:

- montaż oświetlenia awaryjnego w budynku pałacowo – łózkowym,
- montaż wentylatorów,
- remont łazienki,
- malowanie i wyposażenie dwóch pokoi mieszkańców,
- urządzenia do terapii ruchowej dla pacjentów leżących,
- montaż 4 szt. drzwi wewnętrznych,
- modernizacja systemu monitoringu,
- montaż domofonu przy drzwiach wyjściowych,
- montaż narożników, progów, pochwyty w budynku

łącznie koszt tych prac budowlano – remontowych wyniósł 70.429,44 zł.

W DPS Nr 2 natomiast zrealizowano:

- malowanie sal,
- malowanie łazienek i innych pomieszczeń,
- zakup pomocy dydaktycznych,

łącznie koszt prac 4.135,00 zł.

V. Rehabilitacja osób niepełnosprawnych

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest realizatorem zadań Powiatu ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, wynikających z art. 35a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 2046, z późn. zm.).

W powiecie lęborskim w obszarze wykonywania zadań samorządu na rzecz mieszkańców – osób z niepełnosprawnością, obowiązywał w ubiegłym roku Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2011-2016, przyjęty uchwałą Nr IV/32/2011 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 22 marca 2011 roku. Program ten określał zadania w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej oraz zatrudnienia i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

Na terenie naszego powiatu działa Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych w składzie powołanym zarządzeniem Nr 11/2015 Starosty Lęborskiego z dnia 10 czerwca 2015 roku. Zadania i funkcjonowanie Rady określa ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2003 roku w sprawie organizacji oraz trybu działania wojewódzkich i powiatowych społecznych rad do spraw osób niepełnosprawnych (Dz. U. z dnia 14 kwietnia 2003r., Nr 62, poz. 560). Zadania Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych to inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, realizacji praw osób niepełnosprawnych; opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych; ocena realizacji projektów oraz opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez radę powiatu (radę miasta na prawach powiatu) pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych. Członkami Rady, na okres 4 lat kadencji, są: Barbara Gruszczyńska, Bożena Klinkosz, Maria Machola, Maria Wenta i Zygmunt Wilczyński. W 2016 roku przewodniczącym Rady była pani Barbara Gruszczyńska, jego zastępcą – pani Maria Wenta a sekretarzem – pan Zygmunt Wilczyński.

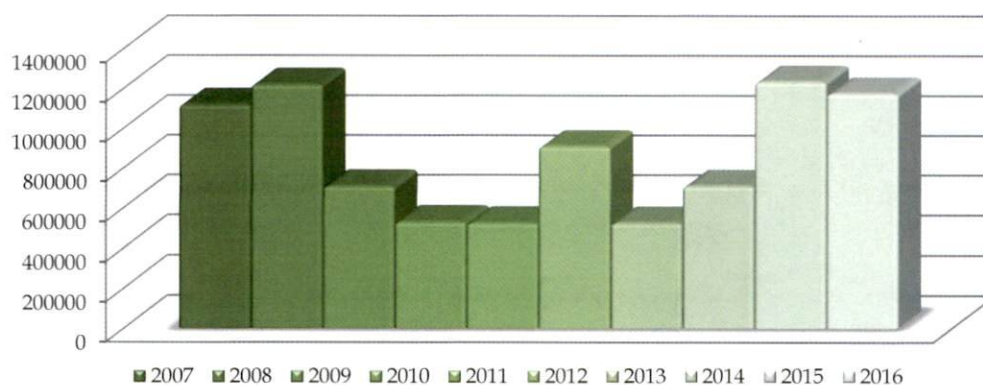

W 2016 roku Zarząd PFRON dokonał podziału środków w planie finansowym z przeznaczeniem na zadania na rzecz osób niepełnosprawnych, należące do kompetencji samorządów powiatowych na podstawie przepisów w/w ustawy oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 roku w sprawie algorytmu przekazywania środków PFRON samorządom wojewódzkim i powiatowym (Dz. U. Nr 88, poz. 808 z późn. zm.). Przekazano w 2016 roku w ramach tego algorytmu powiatowi łęborskiemu łączną kwotę 1.174.084,00 zł i była to kwota o 58.713,00 zł mniejsza niż w poprzednim roku budżetowym. Dla porównania wysokości przyznanych środków w ubiegłych latach, na przestrzeni ostatniej dekady, przedstawia poniższa tabela i wykres na okres lat 2007 – 2016.

Tabela 12. Wysokość środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na lata 2007 – 2016

Wysokość środków z algorytmu PFRON (w zł)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	1.117.287	1.218.532	707.126	528.875	523.652	906.709	523.278	707.694	1.232.797	1.174.084

Wysokość środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na lata 2007 – 2016

Otrzymywane środki finansowe podlegają, w zakresie przeznaczenia na konkretne ustawowe zadania, podziału przez Radę Powiatu Łęborskiego. W 2016 roku Organ ten podjął w tej sprawie uchwałę Nr XX/119/2016 Rady Powiatu Łęborskiego z dnia 25 kwietnia 2016 roku w sprawie ustalenia zadań i wysokości środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych do realizacji w 2016 roku, która została zmieniona uchwałą Nr XXVII/158/2016 z dnia 6 października 2016 roku. Zgodnie z dokumentem, na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej przeznaczono 1.069.084,00 zł, natomiast na rehabilitację zawodową 105.000,00 zł. Szczegółowe zestawienie limitów przyznanych środków i ich wykorzystanie przedstawia poniższa tabela.

[Podpis]

Tabela 13. Zestawienie przyznanych limitów środków PFRON z ich wykorzystaniem w 2016 roku

LP	Nazwa zadania	Limit środków w zł	Wykorzystanie w zł	Realizacja w %
Zadania z zakresu zatrudnienia i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych				
1.	– finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy, – środki na podjęcie działalności gospodarczej; udzielenie dofinansowania do wysokości 50% oprocentowania kredytów bankowych (art. 11, art. 12a, art. 13)	35.000,00	34.949,00	99,85
2.	– zwrot kosztów poniesionych w związku z przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk pracy, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności; – zwrot miesięcznych kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu; – zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy; (art. 26, art. 26d, art. 26e)	70.000,00	70.000,00	100,00
Razem		105.000,00	104.949,00	99,95
Zadania w ramach rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych				
1.	– dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów na turnusach rehabilitacyjnych (art. 35a ust. 1 pkt. 7 lit. a i e)	45.000,00	41.712,00	92,69
2.	– dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych (art. 35a ust. 1 pkt. 7 lit. b)	15.000,00	15.000,00	100,00
3.	– dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów (art. 35a ust. 1 pkt. 7 lit. c)	398.704,00	398.487,00	99,94
4.	– dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych (art. 35a ust. 1 pkt. 7 lit. d)	130.000,00	129.979,00	99,98
5.	– dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika (art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. f)	500,00	0,00	0,00
6.	– dofinansowanie kosztów tworzenia i działania WTZ (art. 35a ust. 8)	479.880,00	464.665,00	96,82
Razem:		1.069.084,00	1.049.843,00	98,20
Razem rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych ze środków PFRON		1.174.084,00	1.154.792,00	98,35

Łącznie na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych oraz na pokrycie kosztów obsługi realizowanych zadań z PFRON otrzymano w 2016 roku 1.174.084,00 zł, wykorzystano tę kwotę na poziomie 98,35% wydatkując 1.154.792,00 zł.

Przedstawione dane dotyczące ilości złożonych wniosków i udzielonego dofinansowania w 2016 roku, wskazują na niewystarczającą ilość środków finansowych do realizacji potrzeb osób niepełnosprawnych i ta tendencja pogłębia się w ostatniej

dekadzie. Szacuje się, iż zrealizowane zadania zabezpieczają ogółem niespełna 50% otrzymanych wniosków. Należy jednocześnie podkreślić, iż przez naszą jednostkę preferowane jest udzielanie wsparcia głównie na dofinansowanie przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych. Jest to uzasadnione faktem, iż podstawowe i pilne potrzeby osób niepełnosprawnych w tym zakresie oraz posiadane przez nich dysfunkcje organizmu, łączą się często z wystąpieniem ubóstwa. Środki finansowe z PFRON w zakresie pomocy przy zakupie przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych zostały zabezpieczone w niemalże 100%. Znacznie trudniej przedstawia się sytuacja z pozostałymi zadaniami rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. W przypadku likwidacji barier architektonicznych i dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych, dostępne środki PFRON wystarczyły na realizację niespełna 30% potrzeb. W konsekwencji tego, Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych, obostrzyła kryteria udzielania w/w dofinansowań, w stosunku do warunków ubiegania się o wsparcie wynikających z samej ustawy o rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych oraz przepisów wykonawczych.

W ramach realizacji zadań na rzecz osób niepełnosprawnych, pracownicy PCPR brali również czynny udział w przedsięwzięciach organizowanych przez instytucje i organizacje z powiatu lęborskiego. Uczestniczyli m.in.: w Dniu Otwartym Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Lęborku w dniu 2 grudnia 2016 roku, Pomorskim Dniu Przedsiębiorczości – IDG organizowanym przez Powiatowy Urząd Pracy w Lęborku dnia 17 listopada 2016 roku oraz w dniu 18 września 2016 roku w VIII Turnieju Osób Niepełnosprawnych w Wicku, a także licznych uroczystościach i spotkaniach organizacji pozarządowych realizujących zadania na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych w powiecie lęborskim.

V.1. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w 2016 roku w ramach algorytmu PFRON to:

Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

O dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne posiadające aktualne orzeczenie o niepełnosprawności, które dokonały zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych na wniosek lekarza i otrzymały dofinansowanie na ten cel z Narodowego Funduszu Zdrowia oraz spełniają kryteria dochodowe. W ramach wydatków na rehabilitację społeczną zrealizowano dofinansowania zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze. W roku sprawozdawczym wpłynęło 1.077 takich

wniosków na kwotę 745.365,00 zł. Ze środków PFRON wypłacono dofinansowanie na 1.001 wniosków w wysokości łącznie 392.487,00 zł.

Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny

W ramach wydatków na rehabilitację społeczną zrealizowano także dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny. W roku sprawozdawczym wpłynęło 11 takich wniosków na kwotę 19.366,00 zł. Zawarto 9 umów na dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego na łączną kwotę 6.200,00 zł.

Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych

Realizowano także dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się, technicznych oraz architektonicznych. Ogółem na likwidację barier wpłynęły do Centrum w 2016 roku 162 wnioski, na kwotę 884.862,00 zł. Na to zadanie wypłacono dofinansowanie dla 71 osób na łączną kwotę 129.979,00 zł (w tym dla 14 dzieci i młodzieży - na łączną kwotę 15.968,00 zł), z tego:

- na dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się zawarto 16 umów - 18.193,00 zł,
- na dofinansowanie barier technicznych - 32 umowy - 64.091,00 zł,
- na likwidację barier architektonicznych - 23 umowy - 47.695,00 zł.

Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

Do form rehabilitacji społecznej zalicza się również uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych. Dofinansowany może być również pobyt opiekuna osoby niepełnosprawnej w przypadku, gdy jego obecność wynika z wyraźnego i uzasadnionego zalecenia lekarskiego. Wysokość tego dofinansowania dla osób niepełnosprawnych jest uzależniona od stopnia niepełnosprawności tych osób i wysokości wynagrodzenia za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku, co przedstawia się w poniższej tabeli.

Tabela 14. Wysokość udzielanych dofinansowań do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych w 2016 roku

Lp.	Okres udzielanego dofinansowania	Stopień niepełnosprawności	Wysokość dofinansowania w zł
1.	01.01.2016 - 28.02.2016	nie przyznawano dofinansowania	
2.	01.03.2016 - 31.05.2016	znaczny	977,00 / opiekun: 651,00
3.	01.06.2016 - 31.08.2016	znaczny	1.004,00 / opiekun: 670,00
4.	01.09.2016 - 31.12.2016	znaczny	965,00 / opiekun: 644,00

W 2016 roku do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie wpłynęło 229 wniosków o dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych. Łączna kwota wypłaconego

dofinansowania na ten cel wyniosła: 41.712,00 zł dla 51 osób, w tym 30 osób niepełnosprawnych i 21 ich opiekunów, w tym dla:

- 16 dzieci i młodzieży na kwotę 15.654,00 zł,
- 14 opiekunów dzieci i młodzieży na kwotę 9.126,00 zł,
- 14 osób dorosłych na kwotę 12.886,00 zł,
- 7 opiekunów osób dorosłych na kwotę 6.489,00 zł.

Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.

Następnym zadaniem realizowanym przez naszą jednostkę z obszaru rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych jest dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych. O dofinansowanie w wysokości do 60% kosztów przedsięwzięcia mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej. Wniosek o dofinansowanie składa się w terminie do dnia 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadań. W roku 2016 rozpatrzono 10 wniosków na łączną kwotę 59.120,00 zł. Przyznano dofinansowanie 9 organizacjom na łączną kwotę 15.000,00 zł.

Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej

Warsztaty Terapii Zajęciowej funkcjonują w powiecie lęborskim od 29 grudnia 2014 roku. Prowadzą one rehabilitację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych. Uczestnicy WTZ muszą posiadać orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wraz ze wskazaniem kwalifikacji uczestnictwa. Przy lekkim stopniu niepełnosprawności WTZ nie mogą zostać przyznane natomiast przy stopniu niepełnosprawności umiarkowanym wskazanie do WTZ może zostać uwzględnione tylko przy symbolach przyczyny niepełnosprawności 01-U i 02-P i niezdolności do pracy. Przy znacznym stopniu niepełnosprawności i zapisem o niezdolności do pracy, WTZ mogą zostać przyznane osobie bez względu na symbol przyczyny niepełnosprawności. Zajęcia w warsztacie prowadzone są zgodnie z indywidualnym programem rehabilitacji i terapii, gdzie przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej, zmierza się do rozwijania umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, a także psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy.

WTZ są placówką dziennego pobytu. Zajęcia w nim realizowane były od poniedziałku do piątku, w godzinach 8.00-16.00 w prosperujących 6 pracowniach: krawieckiej, artystycznej, komputerowej, umiejętności społecznych, gospodarstwa domowego i stolarskiej.

WTZ posiadało 30 miejsc. Według stanu na 31.12.2016 roku uczestniczyło w zajęciach 30 osób, w tym: 18 kobiet i 12 mężczyzn. Poniższa tabela przedstawia strukturę uczestników WTZ wg miejsca ich zamieszkania.

Tabela 15. Uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej wg miejsca zamieszkania
(wg stanu na 31.12.2016 roku)

Lp.	Gmina	Ilość uczestników WTZ
1.	Cewice	5
2.	Lębork	15
3.	Łeba	0
4.	Nowa Wieś Lęborska	10
5.	Wicko	0
x	Razem:	30

Koszty działania WTZ w 2016 roku wynosiły łącznie 516.294,00 zł, w tym ze środków PFRON wydatkowano 464.665,00 zł i 51.629,00 zł ze środków własnych powiatu, 19,60 zł z organizacji 849,66 zł ze środków powiatu.

Łączna kwota wydatkowana na rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych w 2016 roku wyniosła 1.049.843,00 zł i została wykorzystana w 98,20%.

V.2. Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych

Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w 2016 roku w ramach algorytmu PFRON to:

1. finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy; środki przyznawane osobom niepełnosprawnym na rozpoczęcie działalności gospodarczej albo rolniczej;
2. dokonywanie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej.

W ramach rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych w 2016 roku realizowano wsparcie pracodawców na otwartym rynku pracy tworzących nowe miejsca pracy dla osób niepełnosprawnych. Zadania podjęte w tym zakresie to zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy.

Zwrot kosztów dotyczy osób niepełnosprawnych:

- bezrobotnych lub poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu, skierowanych do pracy przez powiatowy urząd pracy,
- pozostających w zatrudnieniu u pracodawcy występującego o zwrot kosztów, jeżeli niepełnosprawność tych osób powstała w okresie zatrudnienia u tego pracodawcy, z wyjątkiem przypadków, gdy przyczyną powstania niepełnosprawności było zawinione przez pracodawcę lub przez pracownika naruszenie przepisów, w tym przepisów prawa pracy.

Maksymalna wysokość pomocy finansowej ze środków PFRON nie może przekraczać dwudziestokrotnego przeciętnego wynagrodzenia (III kwartał: 4.019,08 zł) za każde przystosowane stanowisko pracy osoby niepełnosprawnej

Pozytywnie rozpatrzono tu 2 z 5 złożonych wniosków na łączną kwotę 70.000 zł. Osoby niepełnosprawne w ramach tych umów będą miały zatrudnienie w okresie minimum 36 miesięcy.

W 2016 roku przyznawano także środki na podjęcie działalności gospodarczej dla osób niepełnosprawnych, bezrobotnych lub poszukujących pracy. Podstawowym warunkiem uzyskania tej formy pomocy jest nieotrzymanie wcześniej przez zainteresowanego bezzwrotnych środków publicznych na ten cel. Konkretna kwota dotacji podana jest w umowie cywilnoprawnej, która określa obowiązki stron ją zawierających. Maksymalna wysokość pomocy wynosi piętnastokrotność przeciętnego wynagrodzenia, tj. ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim kwartale. Do Centrum wpłynęły w tym zakresie 4 wnioski (od 3 osób) na łączną kwotę 126.000,00 zł. Zawarto 1 umowę i wykorzystano na ten cel kwotę 25.000,00 zł. Osoby niepełnosprawne otworzyły własną działalność gospodarczą w ramach których są zobowiązane do prowadzenia swojej działalności gospodarczej przez okres co najmniej 24 miesięcy.

W ramach rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborgu realizowało w 2016 roku m.in. zadania w zakresie finansowania wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy - staże i prace interwencyjne dla osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łęborgu jako osoby poszukujące pracy. 2 osoby niepełnosprawne złożyły wniosek w tym zakresie i udzielono im wsparcia na łączną kwotę 9.950,00 zł.

Łączna kwota wydatkowana na rehabilitację zawodową osób niepełnosprawnych w 2016 roku wyniosła 104.949,00 zł i została wykorzystana w 99,95%.

V.3. Program PFRON „Aktywny Samorząd”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborgu w 2016 roku realizowało program pn. Aktywny Samorząd, w ramach którego osoby niepełnosprawne mogły uzyskać pomoc ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

W 2016 roku, w ramach niniejszego programu realizowane były następujące formy wsparcia:

- Moduł I Obszar B Zadanie 1 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania - maksymalna kwota dofinansowania wynosiła:

- dla osoby niewidomej – 20.000 zł, z czego na urządzenia brajlowskie 12.000 zł,
- dla pozostałych osób z dysfunkcją narządu wzroku – 8.000 zł,
- dla osoby z dysfunkcją obu kończyn górnych – 5.000 zł;
- Moduł I Obszar B Zadanie 2 - dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania - maksymalna kwota dofinansowania wynosiła:
 - dla osoby głuchoniewidomej – 4.000 zł,
 - dla pozostałych adresatów obszaru – 2.000 zł;
- Moduł I Obszar C Zadanie 2 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – maksymalna kwota dofinansowania wynosiła 2.000,00 zł;
- Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym poprzez dofinansowanie kosztów edukacji w szkole policealnej, kolegium lub w szkole wyższej (studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, studia podyplomowe lub doktoranckie prowadzone przez szkoły wyższe w systemie stacjonarnym / dziennym lub niestacjonarnym / wieczorowym / zaocznym lub eksternistycznym, w tym również za pośrednictwem Internetu).

W ramach Programu Aktywny Samorząd w 2016 roku prowadzono, celem dotarcia z informacją do jak najszerszego grona odbiorców – osób niepełnoprawnych, akcję informacyjną polegającą na przygotowaniu i rozpowszechnianiu materiałów informacyjnych, ulotek, broszur oraz materiałów promocyjnych – długopisów, notatników i zakładki z nadrukiem logo tego Programu.

Tabela 16. Realizacja Programu pn. Aktywny Samorząd w 2016 roku

Lp.	Moduł Programu	Obszar wsparcia	Kwota przekazana przez PFRON na realizację Programu w zł	Liczba wnioskodawców ogółem					Kwoty dofinansowania łącznie			
				Wnioski złożone	Wnioski zweryfikowane negatywnie	Wnioski zaakceptowane do dofinansowania	Wnioski rozpatrzone pozytywnie	Wnioski zrealizowane (wyplata dofinansowania)	We wnioskach złożonych (kwota wnioskowana)	We wnioskach przeznaczonych do dofinansowania (zweryfikowane pozytywnie)	W zawartych umowach	Wysokość środków wypłaconych
1.	I.	A-1	95.921,94	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.		A-2		0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.		B-1		12	3	9	9	9	82.832,42	63.537,32	59.956,00	59.717,00
4.		B-2		3	0	3	3	3	6.000,00	6.000,00	4.500,00	4.500,00
5.		C-1		0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.		C-2		3	0	3	3	3	6.469,72	6.469,72	4.300,00	4.300,00
7.		C-3		0	0	0	0	0	0	0	0	0
8.		C-4		0	0	0	0	0	0	0	0	0
9.		D		0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.	II.	X	194.375,65	72	1	73	72	65	234.941,50	233.441,50	188.998,00	156.343,00
Razem:			290.297,59	92	4	88	87	80	330.243,64	309.448,54	257.754,00	224.860,00

V.4. Program PFRON pn. Program wyrównywania różnic między regionami

Celem strategicznym programu pn. Program wyrównywania różnic między regionami III jest wyrównanie szans osób niepełnosprawnych zamieszkujących regiony słabo rozwinięte gospodarczo i społecznie w dostępie do rehabilitacji zawodowej i społecznej.

Powiat Lęborski złożył wniosek 25 kwietnia 2016 roku w Obszarze G – skierowanie do powiatów poza algorytmem dodatkowych środków na finansowanie zadań ustawowych dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych. Wnioskowano o 76.125,00 zł, otrzymano 23.830,17 zł, w tym zrealizowano utworzenie stanowiska pracownika biurowego, o wartości 19.000,00 zł.

Ponadto, w dnia 25 kwietnia 2016 roku wystąpiono w ramach programu z projektem w Obszarze B – tj. likwidacja barier w urzędach, placówkach edukacyjnych lub środowiskowych domach samopomocy w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania. Przygotowano tu dwa projekty:

- dotyczący likwidacji barier w Szkole Podstawowej Nr 5 w Lęborku – modernizacja łazienek na potrzeby osób niepełnosprawnych oraz
- dotyczący likwidacji barier w Zespole Szkół w Łebieniu – zakup schodolazu.

Ostatecznie zawarto umowę z PFRON w zakresie zakupu schodolazu – nr WRR/000224/11/D z dnia 4 października 2016 roku. Łączna wartość projektu wynosiła 21.500,00 zł w tym otrzymane dofinansowanie z PFRON 10.750,00 zł.

W/w projekty zostały w 2016 roku zrealizowane, a ich rozliczenie i sprawozdanie odbywać się będzie w 2017 roku.

V.5. Projekt pn. Aktywizacja społeczno – zawodowa mieszkańców powiatu lęborskiego

Projekt pn. Tytuł: *Aktywizacja społeczno - zawodowa mieszkańców powiatu lęborskiego*, wdrażany jest w ramach: Oś priorytetowa 6. Integracja, Działanie 6.1. Aktywna Integracja, Poddziałanie 6.1.2. Aktywizacja Społeczno – Zawodowa, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego (Nr umowy: RPPM.06.01.02-22-0027/15-00 aneks: RPPM.06.01.02-22-0027/15-01)

Realizacja projektu odbywa się w partnerstwie:

- Powiatu Lęborskiego (Starostwo Powiatowe w Lęborku, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku, Powiatowe Centrum Edukacyjne – Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Lęborku),

- Miasto Lębork (Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lęborku),
- Miasto Łeba (Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łebie),
- Gmina Cewice (Ośrodek Pomocy Społecznej w Cewicach),
- Gmina Nowa Wieś Lęborska (Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Lęborskiej),
- Gmina Wicko (Ośrodek Pomocy Społecznej w Wicku),
- Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Jesteśmy Razem” w Lęborku (Warsztaty Terapii Zajęciowej).

Projekt realizowany jest w okresie od 1 kwietnia 2016 roku do 30 października 2018 roku. Łącznie zaplanowano, że weźmie w nim udział 152 osób, w tym w działaniach PCPR 32 osoby. W 2016 roku uczestniczyło w nim 12 osób, które w tej jednostce brały udział w działaniach aktywizacji społecznej, np.:

- poradnictwo psychologiczne indywidualne i grupowe,
- poradnictwo prawne i obywatelskie,
- skierowanie i sfinansowanie zajęć związanych z uzupełnieniem wykształcenia na poziomie ponadgimnazjalnym,
- zwrot kosztów przejazdów na zajęcia,
- wizyta studyjna u pracodawców,
- warsztaty kształtujące umiejętności osobiste, trening umiejętności społecznych,
- zajęcia edukacyjne, uspołeczniające, rehabilitacyjne.

Uczestnicy ci jednocześnie objęci są aktywizacją zawodową - organizowaną przez Starostwo Powiatowe w Lęborku oraz Powiatowe Centrum Edukacyjne - Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Lęborku (PCE-ZSP):

- doradztwo zawodowe, aktywizacja zawodowa, trener pracy, pośrednictwo pracy,
- broker edukacyjny,
- współpraca z pracodawcami,
- kursy/szkolenia, w tym: specjalistyczne zgodnie ze ścieżką reintegracji, których nie może przeprowadzić PCE ZSP,
- staże/zajęcia reintegracji zawodowej u pracodawców,
- stypendium szkoleniowe i stażowe,
- badania lekarskie przed skierowaniem na szkolenie/staż,
- zabezpieczenie odzieży ochronnej i materiałów szkoleniowych.

VI. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Orzekanie o niepełnosprawności dla celów pozarentowych prowadzone jest na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016 roku, poz. 2046, z późn. zm.).

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności funkcjonuje w ramach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. Został on powołany Uchwałą nr 226/2006 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 27 kwietnia 2006 roku w sprawie zmiany regulaminu organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. Na stanowisko Przewodniczącego Zespołu Starosta Lęborski powołał Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku (Zarządzenie nr 3/2006 z dnia 6 kwietnia 2006 roku). Starosta Lęborski powołał członków Zespołu. W 2016 roku w jego skład, wg stanu na dzień 31.12.2016 roku, wchodziło łącznie 16 członków, w tym:

- przewodniczący - 1 os.,
- lekarze - 6 os. (w tym: ortopeda - traumatolog narządu ruchu, psychiatra, laryngolog - pediatra, anestezjolog - specjalista intensywnej terapii, okulista),
- psycholog - 2 os.,
- pedagodzy - 2 os.,
- doradcy zawodowi - 1 os.,
- pracownicy socjalni - 3 os.,
- obsługa administracyjna - 3 os.

W 2016 roku członkowie PZOON uzyskali uprawnienia do orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności w zakresie specjalności: doradca zawodowy, pracownik socjalny i pedagog. Wymagane szkolenia i egzaminy odbywały się w Wojewódzkim Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gdańsku - 28.04.2016 roku (dla pracowników socjalnych i psychologów), 29.04.2016 roku (dla doradców zawodowych), 25.05.2016 roku (dla sekretarzy) i 27.10.2016 roku (dla psychologów) oraz w Biurze Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych w Warszawie - 15.06.2016 roku (dla sekretarzy), 27.06.2016 roku (dla pedagogów) oraz 16 i 22.09.2016 roku (dla pracowników socjalnych).

Budżet Zespołu w 2016 roku wynosił 308.819,27 zł, z czego dotacja z budżetu wojewody wynosiła 222.899,00 zł, natomiast wydatki z budżetu powiatu 85.920,00 zł.

W roku sprawozdawczym do Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wpłynęło łącznie 2.152 wnioski o wydanie orzeczenia

o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, w tym dla osób przed 16 rokiem życia – 171 wnioski, a osób powyżej 16 roku życia – 1.981 wniosków.

Zespół, na wniosek, wydaje:

- orzeczenia o stopniu niepełnosprawności osoby powyżej 16 roku życia,
- orzeczenia o niepełnosprawności osoby poniżej 16 roku życia,
- legitymacje osób niepełnosprawnych oraz
- karty parkingowe.

VI.1. Orzekanie niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności

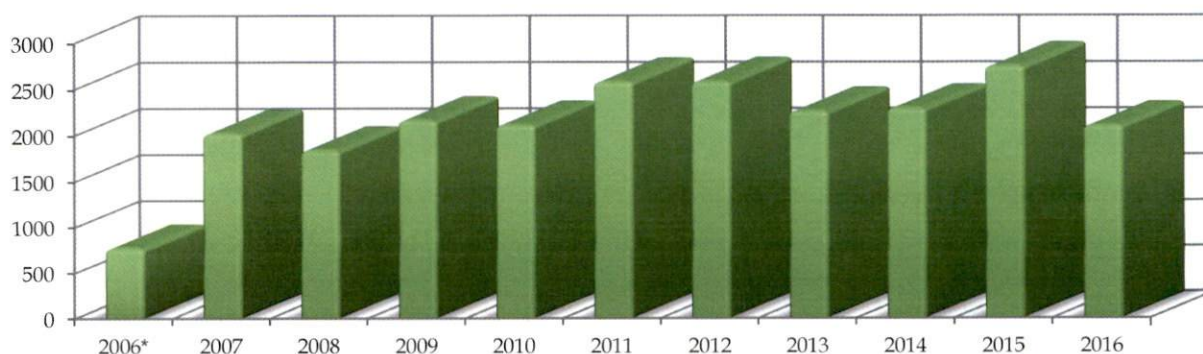
Orzecznictwo o niepełnosprawności służy osobom, które chcą uzyskać prawne potwierdzenie statusu osoby niepełnosprawnej, umożliwiające korzystanie z przewidzianych dla nich świadczeń i przywilejów takich jak np. odliczenia podatkowe, zasiłki, ulgowe przejazdy, umieszczenie w domu pomocy społecznej. Pozwala ukierunkować działania osoby niepełnosprawnej bądź jej opiekunów związane z prowadzoną terapią i rehabilitacją.

Ilość wydanych orzeczeń od początku działalności Zespołu do końca okresu sprawozdawczego 2016 roku przedstawia tabela i wykres z danymi z poszczególnych lat od 2006 do 2016.

Tabela 17. Ilość wydanych orzeczeń przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w latach 2006 – 2016

	2006*	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Ilość wydanych orzeczeń (ogółem)	770*	2.020	1.836	2.162	2.112	2.578	2.582	2.260	2.290	2.745	2.102

Ilość wydanych orzeczeń o niepełnosprawności (ogółem) w latach 2006-2016

*rozpoczęcie działalności PZOON od 01.07.2006r.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności wydał łącznie w 2016 roku - 2.102 orzeczeń. Poniższa tabela przedstawia szczegółowe dane dotyczące wydanych orzeczeń z tego okresu oraz z czterech ubiegłych lat 2012 - 2016.

Tabela 18. Ilość wydanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności
w latach 2012-2016 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Ilość orzeczeń w 2012 roku	Ilość orzeczeń w 2013 roku	Ilość orzeczeń w 2014 roku	Ilość orzeczeń w 2015 roku	Ilość orzeczeń w 2016 roku
RAZEM WYDANE ORZECZENIA O STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI i NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI		2.582	2.260	2.290	2.745	2.102
Orzeczenia o stopniu niepełnosprawności – ogółem (dla osób po 16 roku życia)		2.343	2.024	2.082	2.494	1.932
1.	Wydane orzeczenia z określeniem stopnia niepełnosprawności	2.244	1.953	1.986	2.365	1.853
A	w tym:					
	- znaczny stopień niepełnosprawności	862	731	766	830	699
	- umiarkowany stopień niepełnosprawności	1.039	953	983	1.251	921
	- lekki stopień niepełnosprawności	343	269	237	284	233
B	w tym orzeczenia wydane po raz pierwszy:	921	747	652	657	466
	- znaczny stopień niepełnosprawności	368	266	255	237	165
	- umiarkowany stopień niepełnosprawności	366	320	271	271	202
	- lekki stopień niepełnosprawności	187	161	126	149	99
2.	Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	20	22	39	57	25
3.	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności	79	49	57	72	54
Wydane orzeczenia o niepełnosprawności – ogółem (dla osób przed 16 rokiem życia)		239	236	208	251	170
1.	Wydane orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych	220	208	159	197	132
A	w tym:					
	- 0-3 lata	49	57	43	30	35
	- 4-7 lat	49	52	39	60	31
	- 8-16 lat	122	99	77	107	66
B	w tym:					
	- dla dziewcząt	88	82	56	75	56
	- dla chłopców	132	126	103	122	76
2.	Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	7	25	47	51	34
3.	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia niepełnosprawności	0	3	2	3	4

W 2016 roku obowiązywało 12 symboli przyczyn niepełnosprawności. Symbol przyczyny niepełnosprawności zawarty w orzeczeniu odzwierciedla rozpoznanie uszkodzenia lub choroby, która niezależnie od przyczyny jej powstania powoduje zaburzenia funkcji organizmu oraz ograniczenia w wykonywaniu czynności życiowych i aktywności społecznej. Orzeczenie może zawierać więcej niż jeden symbol przyczyny niepełnosprawności, nie więcej niż trzy symbole schorzeń, które w porównywalnym stopniu wpływają na zaburzenie funkcji organizmu.

Symbol przyczyny niepełnosprawności oznacza się następująco:

- 01-U – upośledzenie umysłowe;
- 02-P – choroby psychiczne;
- 03-L – zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu;

- 04-O - choroby narządu wzroku;
- 05-R - upośledzenie narządu ruchu;
- 06-E - epilepsja;
- 07-S - choroby układu oddechowego i krążenia;
- 08-T - choroby układu pokarmowego;
- 09-M - choroby układu moczowo-płciowego;
- 10-N - choroby neurologiczne;
- 11-I - inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego;
- 12-C - całościowe zaburzenia rozwojowe.

Tabela 19. Ilość wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności i o niepełnosprawności ze względu na symbol przyczyny niepełnosprawności w 2016 roku

Lp.	Symbole	Ilość wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności				Ilość wydanych orzeczeń o niepełnosprawności
		znaczny	umiarkowany	Lekki	Razem	
1.	01-U	4	1	1	6	1
2.	02-P	182	183	5	370	35
3.	03-L	15	68	37	120	10
4.	04-O	16	19	17	52	9
5.	05-R	120	340	115	575	10
6.	06-E	4	13	1	18	5
7.	07-S	110	116	29	255	21
8.	08-T	43	30	2	75	2
9.	09-M	50	20	2	72	4
10.	10-N	106	61	10	177	12
11.	11-I	49	70	14	133	23
12.	12-C	0	0	0	0	0
Razem		699	921	233	1.853	132

Orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wydawane są w formie decyzji administracyjnych, dlatego też służy od nich odwołanie, kierowane do Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gdańsku składa się za pośrednictwem PZOON w terminie 14 dni od dnia odbioru orzeczenia. W 2016 roku złożono łącznie 109 odwołań, w tym w 100 przypadkach osób powyżej 16 roku życia i 9 dotyczących osób poniżej 16 roku życia.

VI.2. Legitymacje osób niepełnosprawnych

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności wydawał na wniosek legitymacje osób niepełnosprawnych. W 2016 roku wydano 1.029 legitymacji osób niepełnosprawnych, w tym:

- 930 legitymacji wydanych osobom po 16 roku życia na podstawie orzeczeń o stopniu niepełnosprawności,
- 99 legitymacji wydanych osobom przed 16 rokiem życia na podstawie orzeczeń o niepełnosprawności.

VII.3. Karty parkingowe osób niepełnosprawnych

Karta Parkingowa to dokument uprawniający osoby niepełnosprawne do korzystania z miejsc parkingowych wyznaczonych dla osób niepełnosprawnych, a także potwierdzający uprawnienia do niestosowania się do niektórych znaków drogowych.

Kartę parkingową, zgodnie z obowiązującymi przepisami, wydaje Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności dla:

- osób niepełnosprawnych zaliczanych do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się;
- przy czym osoby zaliczone do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności mogą otrzymać kartę parkingową jedynie w przypadku ustalenia przyczyny niepełnosprawności oznaczonej symbolem: 04-O, 05-R lub 10-N;
- osób niepełnosprawnych powyżej 2-go roku życia, które nie ukończyły 16 roku życia, mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się, bez względu na przyczynę niepełnosprawności.

Ponadto, uprawnienia do karty parkingowej zachowują osoby niepełnosprawne ze znacznym stopniem niepełnosprawności, posiadające w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności jeden z trzech symboli przyczyny niepełnosprawności: 04-O (choroby narządu wzroku), 05-R (upośledzenie narządu ruchu) lub 10-N (choroba neurologiczna) oraz zawierające pozytywne wskazanie o spełnieniu przesłanek uprawniających do uzyskania karty parkingowej. Pozostałe osoby posiadające ważne orzeczenie Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wydane na stałe lub okresowo (przed 1 lipca 2014 roku), chcąc uzyskać kartę parkingową muszą wystąpić z ponownym wnioskiem o wydanie orzeczenia na zasadzie obowiązujących przepisów w tym zakresie. Jest to spowodowane zmianą przesłanek materialno prawnych w zakresie brzmienia wskazania do karty parkingowej obowiązujących od 1 lipca 2014 roku. W stosunku do takiej osoby Zespół zobowiązany jest do przeprowadzenia ponownie pełnego postępowania na zasadach ogólnych.

Karty parkingowe wydawane są na okres ważności orzeczenia, ale nie dłużej niż na okres do 5 lat.

O wydanie karty parkingowej mogą występować również placówki zajmujące się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się, uprawnionych do uzyskania karty parkingowej. Nowe karty parkingowe dla placówek wydawane są maksymalnie na okres 3 lat.

W 2016 roku do Powiatowego Zespołu ds. Osób Niepełnosprawnych wpłynęło łącznie 360 wniosków o wydanie karty parkingowej oraz rozpatrzono 10 wniosków z 2015 roku. Wydano w okresie sprawozdawczym 360 kart parkingowych, w tym:

- 347 dla osób powyżej 16 roku życia,
- 12 dla osób przed 16 rokiem życia i
- 1 dla placówki.

W 10 przypadkach odmówiono wydania dokumentu, w tym 9 razy w stosunku do osób dorosłych i 1 dla dziecka.

VII. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i interwencja kryzysowa

Zadaniem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku realizowanym z zakresu interwencji kryzysowej była realizacja zadań z zakresu ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W konsekwencji wypełniania zadań w ramach tego aktu prawnego wdrażano:

- Powiatowy Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy na lata 2016 – 2020 (chwała Nr XXVII/160/2016 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 6 października 2016 roku)
- Powiatowy program oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2014 – 2016 (uchwała Nr XXXIX/325/2014 z dnia 18 czerwca 2014 roku Rady Powiatu Lęborskiego).

W ramach w/w programów w 2016 roku zrealizowano następujące cele i zadania:

- współpraca z MOPS w Lęborku, w szczególności udział pracowników PCPR w pracach zespołu interdyscyplinarnego,
- udzielanie poradnictwa psychologicznego i prawnego osobom doznającym przemocy w rodzinie,
- zapewnienie, osobom doznającym przemocy w rodzinie, schronienia w Hostelu,
- rozpowszechnienie informatora o instytucjach udzielających pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie i ich sprawców,

- realizacja Powiatowego Programu Korekcyjno - Edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- podnoszenie kwalifikacji pracowników PCPR w zakresie udzielania wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie, poprzez m.in. udział w szkoleniach i konferencji.

Przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku w 2016 roku organizowane i prowadzone było specjalistyczne poradnictwo prawne, psychologiczne i rodzinne świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód, w szczególności doświadczonych przemocą w rodzinie.

Poradnictwo psychologiczne - punkt wsparcia psychologicznego w ramach tzw. interwencji kryzysowej dla rodzin z powiatu łębskiego przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie czynny był raz w tygodniu, w każdą środę od godz. 15.00 do 17.00. Jest to indywidualne poradnictwo psychologiczne - bezpłatne (w tym dla osób uzależnionych, dorosłych członków rodzin alkoholowych oraz dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych). W 2016 roku poradnictwem psychologicznym objętych było 86 osób, w tym 1 doświadczająca przemocy.

Poradnictwo prawne prowadzone było w PCPR w każdą środę najczęściej w godzinach 11.00 - 13.00 lub w uzgodnionych z klientami terminach, dostępne dla osób korzystających z systemu pomocy społecznej, w tym dla osób będących w trudnej sytuacji życiowej, ofiar przemocy. Udzielono tu łącznie 102 porady prawne, w tym 5 doświadczających przemocy.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w roku sprawozdawczym udzielało klientom pomocy w uzyskaniu mieszkań dla osób najbardziej potrzebujących, miejsc w przedszkolach dla dzieci z rodzin ubogich oraz placówkach ZOZ i w innych trudnych sytuacjach życiowych.

W ramach interwencji kryzysowej, w szczególności zapewnienia schronienia w Domu Pomocy Społecznej Nr 2 w Łęborku funkcjonował Hostel - dom dla samotnej matki z dzieckiem. W okresie sprawozdawczym przebywało łącznie na przestrzeni 2016 roku - 5 osób (3 dzieci i 2 matki). Jest to miejsce, w którym udzielana jest pomoc i wsparcie kobiecie w kryzysie, w ciąży lub małoletniej, z dzieckiem w wieku do 6 lat z powiatu łębskiego. Hostel zapewnia miejsce do zamieszkania, całodzienne wyżywienie, wszechstronne wsparcie pracownika socjalnego i psychologa w zakresie rozwiązania sytuacji kryzysowej. Jest to działalność interwencyjna przy ścisłej współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Miejskimi/Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej, Sądem Rejonowym,

Kuratorem sądowym, Policją, na rzecz rodziny i dziecka właściwymi ze względu na miejsce zamieszkania. Ma ona na celu niedopuszczenie do rozdzielenia dziecka od rodzica i realizowanie wszelkich działań w celu powrotu do środowiska lub stworzenie niezależnych możliwości funkcjonowania razem z dzieckiem w nowym środowisku. Przyjęcie do Hostelu następuje na podstawie skierowania z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku, na wniosek właściwego ośrodka pomocy społecznej lub osób w kryzysie. Są tu miejsca dla trzech matek z dziećmi.

Średni miesięczny koszt utrzymania w Hostelu na rok 2016 wynosił (na podstawie Zarządzenia Starosty Nr 7/2016 z dnia 03.02.2016 roku, ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego poz. 504 z dnia 11.02.2016 roku):

- samotna matka - 607,00 zł
- matka z 1 dzieckiem - 911,00 zł
- matka z 2 dzieci - 1.215,00 zł
- matka z 3 dzieci - 1.519,00 zł

W 2016 roku, wzorem lat ubiegłych, celem realizacji założeń w/w Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy, rozpowszechniono informację o instytucjach z terenu Powiatu Lęborskiego udzielających pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie i ich sprawców, w formie broszury, publikacji danych kontaktowych na stronie internetowej PCPR oraz publikacji broszur i plakatów tematycznych (w tym także Pełnomocnika Rządu do Spraw Równego Traktowania - w zakresie przemocy seksualnej.)

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przeprowadziło także w okresie sprawozdawczym akcję informacyjną dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla przedstawicieli instytucji współpracujących w tym obszarze. O naborze do programu korekcyjno - edukacyjnego zostali poinformowani pracownicy ośrodków pomocy społecznej, przedstawiciele sądu, służby zdrowia, zespołu kuratorskiego, policji oraz szkół. Specjaliści z zakresu pomocy rodzinom dotkniętym problemem przemocy, zarówno osobom doznającym jak i stosującym przemoc przedstawili realizację swoich zadań ze szczególnym uwzględnieniem procedur postępowania podczas odbierania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie.

W 2016 realizowano także cykliczne zajęcia w ramach Powiatowego Programu Korekcyjno - Edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Osoby do uczestnictwa w Programie i odbycia konsultacji zgłaszały ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu lęborskiego oraz kuratorzy sądowi. Pierwszym etapem

uczestnictwa w Programie było przygotowanie i przeprowadzenie wstępnej rekrutacji i kwalifikacji osób do uczestnictwa. Następnie odbyły się spotkania indywidualne, które obejmowały wstępną diagnozę sprawcy i zebranie informacji na temat:

- rzeczywistych okoliczności i motywacji do przystąpienia do programu;
- aktualnego stosowania przez kandydata przemocy;
- specyfiki stosowanej przemocy (formy i okoliczności zachowań przemocowych);
- aktualnej sytuacji rodzinnej, zawodowej i prawnej;
- cech osobowościowych istotnych dla zaplanowania z nim dalszej pracy korekcyjnej.

Ostatnim etapem były zajęcia grupowe dla 15 osób. W 2016 roku odbyły się 24 godziny zajęć (z łącznie 60 godzin zaplanowanych), obejmujące:

- przekazanie wiedzy dotyczącej m.in. zjawiska przemocy oraz
- równości płci oraz mitów i faktów na ten temat,
- sposobów rozładowywania agresji,
- właściwej komunikacji interpersonalnej,
- wpływu alkoholu i innych środków odurzających na życie rodzinne,
- wpływu przemocy na zachowanie i psychikę dzieci,
- ochrony osób słabszych
- przeprowadzenie praktycznych ćwiczeń ukierunkowanych na zmianę zachowań i postaw związanych z przemocą, rozwijające umiejętności samokontroli i konstruktywnego współżycia.

W zakresie realizacji zadań PCPR w obszarach przeciwdziałania przemocy w rodzinie bardzo ważne znaczenie ma rzetelna współpraca wielu osób z różnych instytucji. Jest to o tyle istotne, gdyż poszczególne podmioty mają wąski zakres kompetencji oddziaływać. Kluczowym staje się spójność ich celów i dążeń. Aby usystematyzować i usprawnić podejmowane działania, zorganizowano w dwa spotkania tematyczne, które odbyły się w dniach 17 lutego 2016 roku i 14 października 2016 roku. Wzięli w nich udział przede wszystkim przedstawiciele instytucji mogących mieć znaczenie w realizacji w naszym powiecie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie i mających trudności w opanowaniu agresji.

Zorganizowano także warsztaty pedagogiczne, we współpracy z SOSW w Lęborku dla młodzieży przebywającej w internacie ośrodka – 3 spotkania, w zakresie radzenia sobie w trudnych sytuacjach, przemocy rówieśniczej i rozwiązywania konfliktów.

VIII. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej i systemu pieczy zastępczej

Art. 112 ust 12 ustawy o pomocy społecznej wskazuje, że kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie przedstawia corocznie wykaz potrzeb w obszarze pomocy społecznej. Jednocześnie art. 182 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa, że należy wskazać także potrzeby w zakresie systemu pieczy zastępczej.

Na podstawie powyższych przepisów, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku, jako najważniejsze potrzeby na 2017 rok w powiecie łęborskim, zgłasza:

1. Potrzeby w zakresie systemu pieczy zastępczej

a) rodzinne formy pieczy zastępczej:

Tabela 20. Planowana ilość rodzin zastępczych w powiecie łęborskim w 2017 roku

Lp.	Formy rodzinnej pieczy zastępczej w 2016 roku	Liczba rodzin	Liczba dzieci
1.	Rodziny spokrewnione	50	63
2.	Rodziny niezawodowe	35	40
3.	Rodziny zawodowe	5	12
4.	Rodziny zawodowe o charakterze pogotowia rodzinnego	3	6
5.	Rodziny zawodowe specjalistyczne	1	1
6.	Rodzinne domy dziecka	3	10
RAZEM:		97	132

Tabela 21. Świadczenia rodzinnych form pieczy zastępczej w powiecie łęborskim w 2017 roku

Lp.	Świadczenia rodzinnych form pieczy zastępczej	Ilość rodzin/dzieci
1.	Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w kwocie: – na dziecko w rodzinie spokrewnionej – 660,00 zł – na dziecko w rodzinie niezawodowej – 1.000,00 zł – na dziecko w rodzinie zawodowej – 1.000,00 zł – na dziecko w rodzinnym domu dziecka – 1.000,00 zł – powiększone o dodatek na dziecko niepełnosprawne i umieszczone na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach nieletnich – 200,00 zł – powiększone o różnicę obecnie otrzymywanych świadczeń – 328,20 zł art. 80, art. 81 ust. 1	132 dzieci
2.	Jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka - art. 83 ust. 1 pkt 2 lit. a	20 dzieci
3.	Jednorazowe świadczenie na pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych - art. 83 ust. 1 pkt 2 lit. b	4 rodziny
4.	Dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka - art. 83 ust. 1 pkt 1	20 dzieci
5.	Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego dla rodzin zawodowych (powyżej 3 dzieci) - art. 83 ust. 2	2 rodziny
6.	Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego dla rodzinnego domu dziecka - art. 84 pkt 1	3 rodziny
7.	Świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego i innych nieprzewidzianych kosztów - art. 83 ust. 4 oraz art. 84 pkt 2 i 3	2 rodziny

Tabela 22. Wynagrodzenia rodzinnych form pieczy zastępczej w powiecie łębarskim w 2017 roku

Lp.	Formy rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba rodzin
1.	Rodziny zawodowe	5
2.	Rodzina zawodowa o charakterze pogotowia rodzinnego	3
3.	Rodziny zawodowe specjalistyczne	1
4.	Rodzinny dom dziecka	3
5.	Osoba do pomocy w rodzinach zastępczych i w rodzinnym domu dziecka (powyżej 4 dzieci) - art. 57 i art. 64-65	5
6.	Rodzina pomocowa - art. 73-75 i art. 85 ust. 6-7	2

Tabela 23. Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej w powiecie łębarskim w 2017 roku

Lp.	Działania
1.	Zwiększenie ilości rodzin zastępczych zawodowych, w tym także przekształcenie rodziny zastępczej zawodowej w rodzinny dom dziecka oraz dążenie do powstania rodziny zastępczej specjalistycznej.
2.	Szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
3.	Realizacja zadań koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej - działających w Zespole ds. Pieczy Zastępczej - zachowanie ilości koordynatorów w ilości 4 etatów oraz zapewnienie poziomu zatrudnienia w jednostce, aby ilość rodzin objętych opieką jednego koordynatora wynosiła do 15 rodzin.
4.	Zapewnienie specjalistycznego poradnictwa dla rodzin zastępczych - psychologa i pedagoga. W 2016 roku na rzecz rodzinnej pieczy zastępczej taką specjalistyczną pomoc świadczyły na umowę zlecenia: psycholog (60 godz./m-c) i pedagog (30 godz./m-c). Funkcjonująca i rozwijająca się rodzinna piecza zastępcza, a przede wszystkim wdrażanie kolejnych zmian przepisów prawnych i wytycznych MRPiPS (np. opinie i karty dziecka dot. procedur adopcyjnych) powodują, iż ulega zmianie i zwiększa się ilości zadań wymagająca zaangażowania psychologa i pedagoga. Obecnie usługi te zabezpieczone są na minimalnym poziomie i należy uwzględnić w przyszłości potrzebę zatrudnienia tych specjalistów na umowę o pracę: psycholog na 1 etat i pedagog na 1/2 etatu.
5.	Realizacja zabezpieczenia finansowania rodzinnych form pieczy zastępczej w zakresie ustawowych świadczeń, w tym fakultatywnych. Następuje wzrost wydatków m.in. na koszty utrzymania lokalu mieszkalnego i zatrudnienia osoby do opieki. Należy także uwzględnić zmianę zasad wynagradzania rodzin zastępczych przez zmianę wysokości wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka ze względu np. na ilość dzieci będących pod opieką tych rodzin, oceny tych rodzin, udział w szkoleniach czy niepełnosprawność dzieci.
6.	Powiatowy Program Rozwoju Rodzinnej Pieczy Zastępczej na lata 2016-2018 (uchwała Nr XXVII/159/2016 Rady Powiatu Łębarskiego z dnia 6 października 2016 roku) - należy podjąć działania celem przygotowania i wdrożenia zmian programu z uwzględnieniem zwiększonego limitu rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka.
7.	Tworzenie warunków do powstawania grup wsparcia pieczy zastępczej i integracji środowiska pieczy zastępczej - dalsze funkcjonowanie grup wsparcia i organizacja zajęć, spotkań, wyjazdów - edukacyjnych i integracyjnych dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej i dla opiekunów zastępczych.
8.	Zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań specjalistycznych, w tym lekarskich, a także przeprowadzania diagnoz psychologiczno - pedagogicznych.
9.	Prowadzenie rejestru danych rodzin zastępczych.
10.	Pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka i rodzin pomocowych oraz tworzenie warunków do ich powstawania i działania.
11.	Zapewnienie realizacji zasadzania świadczeń alimentacyjnych na rzecz dziecka przebywającego w pieczy zastępczej.

12.	Szkolenia dla funkcjonujących rodzin zastępczych mające na celu podnoszenie posiadanych kwalifikacji.
13.	Podnoszenie kwalifikacji osób zaangażowanych w PCPR w realizację zadań z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w szczególności poprzez zagwarantowanie udziału w specjalistycznych szkoleniach i warsztatach a także dostępu do superwizji.
14.	Realizacja procesów usamodzielnienia wychowanków opuszczających rodzinną pieczę zastępczą.

b) instytucjonalne formy pieczy zastępczej:

Lp.	Działania
1.	Funkcjonowanie i reorganizacja Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej w Lęborku. W przypadku Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej w Lęborku, posiadającej obecnie 30 miejsc, w tym 28 w siedzibie przy ul. Okrzei 15 w Lęborku, zasadnym jest pilne podjęcie działań przez Zarządu Powiatu, zmierzające do budowy lub pozyskania obiektów przeznaczonych na dwie placówki po 14 wychowanków. Termin wskazany w obowiązującej ustawie na przekształcenie placówek w 14 osobowe to 31.12.2020 roku. Natomiast, rozwiązaniem tymczasowym jest funkcjonowanie tej Placówki w obecnej 30-osobowej formie na podstawie postanowienie Wojewody Pomorskiego z 16.12.2016 roku. Podjęto działania zmierzające do uregulowania tej sytuacji. W programie dochodzenia do standardów opieki i wychowania w pieczy instytucjonalnej na 2017 rok zaplanowano czynności zmierzające do ustalenia miejsca realizacji zadania, uzyskania odpowiednich zapisów planu zagospodarowania przestrzennego dla tej nieruchomości oraz pozyskania niezbędnych projektów i dokumentacji projektowej, a także jeżeli będzie to możliwe, dążenie do pozyskania środków zewnętrznych na ten cel.
2.	Realizacja procesów usamodzielnienia wychowanków opuszczających instytucjonalną pieczę zastępczą.

2. Potrzeby w zakresie obszaru pomocy społecznej i rehabilitacji osób niepełnosprawnych:

Lp.	Działania
1.	Utrzymania obowiązujących standardów w domach pomocy społecznej powiatu lęborskiego: Domy pomocy społecznej powiatu lęborskiego świadczą usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających. Aby utrzymać wypracowaną jakość świadczonych usług istnieje potrzeba realizacji w tych jednostkach działań ukierunkowanych na wsparcie mieszkańców, prowadzenia zajęć terapeutycznych i kulturalno – oświatowych, a także dbania o bezpieczeństwo i warunki bytowe osób w nich przebywających.
2.	W bieżącym roku kończy okres obowiązywania uchwała Nr IV/32/2011 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 22 marca 2011 roku w sprawie zatwierdzenia Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2011-2016. Jest to nie tylko strategiczny dokument ukierunkowujący cele, zadania i wskaźniki do osiągnięcia w obszarach polityki społecznej na rzecz osób z niepełnosprawnością w lokalnym samorządzie, ale także niezbędny do ubiegania się o zewnętrzne dodatkowe środki, przede wszystkim z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Dlatego wymagane jest w 2017 roku podjęcie działań zmierzających do stworzenia edycji tego programu na kolejny okres.
3.	Od 2012 roku rozszerzane są zadania z zakresu rehabilitacji osób niepełnosprawnych w ramach programów Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych pn. Aktywny samorząd, które realizowane będą przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. Program stanowi dodatkowe obszary pomocy i dofinansowania dla osób niepełnosprawnych. Powoduje to konieczności zabezpieczenia merytorycznego i organizacyjnego w PCPR umożliwiającego jego rzetelne wykonanie, celem realizacji wsparcia osób niepełnosprawnych mieszkańców powiatu lęborskiego. Przy obecnej obsadzie kadrowej przysparza to trudności, dlatego zasadnym jest zwiększenie zatrudnienia o 1 etat.
4.	Nowelizacja ustawy o pomocy społecznej z dnia 18 marca 2011 roku o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 84, poz. 440), która weszła w życie 3 maja 2011 roku wprowadziła

	obowiązek powiatu – przygotowanie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Zasoby, o których mowa w ustawie, obejmują w szczególności infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący i realizujący. Obejmuje także osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy. Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego zgodnie z w/w ustawą winien przedstawić radzie powiatu w terminie do 30 kwietnia przedmiotową ocenę zasobów pomocy społecznej powiatu, która jest wraz z rekomendacją podstawą do planowania budżetu na rok następny.
5.	Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na samorządy powiatowe szereg zadań. W 2016 roku opracowano i realizowano kolejną edycję Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie (uchwała Rady Powiatu Łęborskiego Nr XXVII/160/2016 Rady Powiatu Łęborskiego z dnia 6 października 2016 roku w sprawie przyjęcia do realizacji Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2016 – 2020. Należy, w ramach tego programu podjąć działania zmierzające do realizacji w 2017 roku i kolejnych latach Programu Oddziaływań Korekcyjno – Edukacyjnych dla osób stosujących przemoc (obecnie obowiązuje w tym zakresie uchwała Rady Powiatu Łęborskiego Nr XXXIX/325/2014 z dnia 18.06.2014 roku). Podejmowane powinny być działania profilaktyczne, edukacyjne ukierunkowane na pomoc osobom w rodzinach zagrożonych przemocą. Zasadne jest także wdrażanie opracowanie i rozpowszechnienie informatora o instytucjach udzielających pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie i ich sprawców, a także zorganizowanie spotkań informacyjnych z przedstawicielami instytucji działającymi w tych obszarach (OPS, sądu, prokuratury, służby kuratorskiej, policji, szkół) nt wdrażanych działań.
6.	Podejmowania dodatkowych zadań z obszaru pomocy społecznej, pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy oraz aktywizacji społeczno – zawodowej i wsparcia osób z grup szczególnego zagrożenia wykluczeniem społecznym, współfinansowanych ze źródeł zewnętrznych: W powiecie łęborskim istnieje potrzeba podejmowania dodatkowych, poza ustawowych działań celem aktywizacji i integracji społecznej środowiska lokalnego. Wymagają one zaangażowania i zabezpieczenia środków na wkład własny, bilans ich realizacji jest korzyścią dla mieszkańców naszego powiatu. W 2017 roku należy podjąć starania przystąpienia i realizacji następujących dodatkowych przedsięwzięć: –konkursy Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w zakresie działań na rzecz rodzinnej pieczy zastępczej oraz środowiskowych form pomocy dziecku i rodzinie przez wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w budowaniu lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną; –konkursy – programy osłonowe – Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej np. w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie przez wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a także, w przypadku wystąpienia takiej możliwości złożenie zapotrzebowania na realizację Powiatowego Programu Oddziaływań Korekcyjno – Edukacyjnych do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego – Wydziału Polityki Społecznej; –wdrażanie projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, ukierunkowanych na oddziaływanie na 4 grupy uczestników, tj. osoby niepełnosprawne, wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz osoby usamodzielniane opuszczające placówki opiekuńczo – wychowawcze, rodziny zastępcze, zakłady poprawcze i inne ośrodki; –Programu Wyrównywania Różnic Między Regionami w zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych, z uwzględnieniem wyznaczonych przez PFRON obszarów oddziaływania.

KIEROWNIK
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE
W ŁĘBORKU
Zdzisław Korda

**Zadania i wysokość środków finansowych Państwowego Funduszu
Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych do realizacji
w 2017 roku**

- 1. Z zakresu zatrudnienia i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych określonych w art. 11, 12a, 13, 26, 26d, 26e, 38 i 40-41 ustawy – 160.000,00 zł**
 - a) finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy; środki na podjęcie działalności gospodarczej; udzielenie dofinansowania do wysokości 50% oprocentowania kredytów bankowych (art. 11, art. 12a, art. 13) – 85.000,00 zł
 - b) zwrot kosztów poniesionych w związku z przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk pracy, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności; zwrot miesięcznych kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu; zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy (art. 26, art. 26d, art. 26e) – 70.000,00 zł
 - c) szkolenia dla bezrobotnych osób niepełnosprawnych lub innych osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu (art. 38, art. 40-41) – 5.000,00 zł

- 2. Z zakresu rehabilitacji społecznej określonej w art. 35a ust. 1 pkt 7 i 8 ustawy – 1.002.034,00 zł**
 - a) dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów na turnusach rehabilitacyjnych i rehabilitacji dzieci i młodzieży (art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. a i e) – 45.000,00 zł
 - b) dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych (art. 35a ust. 1 pkt 7 lit b) – 15.000,00 zł
 - c) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów (art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. c) – 331.654,00 zł
 - d) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych (art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. d) – 130.000,00 zł
 - e) dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika (art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. f) – 500,00
 - f) dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej (art. 35a ust. 8) – 479.880,00 zł